AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 3 Vol. II. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 21 d. Sausio (Jan)., 1915 m. 4 cents per copy Metas II

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Baisus žemės drebejimas Italijoje.

Vokiečiai eina ant Paryžiaus. Austrai atstumē Rusus Galicijoj.

Rusams sekasi Prusijoj. Lenkijoj nēr permainų.

KARĒS BĒGIS.

Vokiečiai vēl pradējo eiti ant Paryžiaus. Po akių kaizerio, gen. von Kluck, apie kurį taip ilgai buvo visai nieko negirdēti, nustumē francuzus per upę Aisne, taip išlošdamas žymiausią pergalę ką vokiečiai turējo nuo puolimo Antverpo. Paryžius sako, kad vokiečių pergalē prigulējo daugiausiai nuo užtvenkimo Aisne upēs ir, kad francuzų nuostoliai nebuvo toki dideli kaip vokiečiai tvirtina. Vienok matyt, kad ir Paryžius ir Londonas bijo naujo ējimo ant Paryžiaus ir ant pajurių miestų, Calais ir Dunkirk. Vokiečiai pritraukē labai daug naujų spēkų į Franciją ir Belgiją, vienok jiem negreitai pasiseks įvykdinti sumanymas, nes kolei Verdun fortai tvirtai laikosi, jie negalēs pereiti per Aisne upe o Belgijoj, anglų ir belgų kariumenei lygšiol vis dar pasisekē atmušti užpuolimus kaizerio kareivių ir, priegtam, anglų kariumenē auga vis didyn ir didyn, delto kaizeris vargiai pergalēs iš priežasties didesnio skaitliaus.

Iš priežasties baisios nelaimēs Italijos (t. y. žemēs drebējimo), negalima dabar laukti greito įstojimo karēn šios šalies. Bet italai vis dar trokšta susidurimo su austrais, ir galima spēti, kad nors pavasaryje sąjungiečių viltis išsipildys, ir Italija eis jiems pagelbon. Tą viltį darodo vienas išsreiškimas Lord Kitchener, Anglijos karēs ministeris. Tulas jo pažystamas paklausē jo, kada karē pasibaigs. "Aš nežinau kada ji pasibaigs," tarē jis "bet ji prasidēs ateinančiame gegužio mēnesyje." Manoma, kad tiktai tada ir kitos šalįs prisidēs prie karēs.

Iš Petrogrado pareina žinios, kad tarp 800,000 ir 1, 000,000 kareivių eina į šiaurę ant Vakarų-Prusijos, ir mano dasiekti tvirtoves Thorn. Hindenburgas su visom jēgom bando dar kartą pasiekti Varšavą. Lygšiol, kad jam ir pasisekē eiti truputį tolyn, rusai vis galējo vēl atgal atstumti — ir delto abi kariumeni veik ant vietos stovi. Dabar, jeigu Hindenburgas norēs sustabdyti rusų ējimą ant Vakarų-Prusijos, jam reikēs sustabdyti veikimus apie Varšava, arba taip greit eiti ant Varšavos, kad rusai turēs apleisti užpuolimą Prusijos, ir grįšti gint Varšavą.

Rytų-Prusijoj, rusams šiek tiek sekasi. Jie galutinai turējo pereiti per užšalu ...s Mozurų ežerus, nes kitaip jie butų niekuomet neperēję per siaurus kelius, kuriuos pulkai vokiečių sergējo. Labai aiškių pranešimų apie rusų pasisekimus Rytų-Prusijoj, nēra.

Bukovinoj, rusai vis eina tolyn. Dabar Petrogradas praneša kad paskutinis perējimas į Transylvaniją jau rusų rankose.

Galicijoj, austrų kariumenē išnaujo susitvarkē ir tvirtai kovoja. Keleta kartų jau atmušē rusų užpuolimus, ypatingai, kuomet rusai bandē pereiti Nidos upę. Rusai nēra nei kiek arčiau Krokavos. Austrų vyriausias ministeris von Berihold tapo prašalintas o į jo vietą įstatyta kaizerio geras pažystamas, vengras-slavas, Baronas Burian, kuris labai neapkenčia rusų ir visame yra prielankus kaizeriui. Dabar negalima tikēti, kad Austrija bandys daryti taiką apart Vokietijos, kaip sakoma, Grafas von Berchthold norējo.

Turkija apsiēmē išpildinti visus pareikalavimus Italijos kaslink atsitikimo Hodeidoj ir taip-gi išaiškino Persijai, užpuolima ant persų žemēs, prižadēdama atsitraukti iš ten greitu laiku.

Turkai visiškai užgynē rusų didelę pergalę Kaukazoje; jie sako, kad jų kariumenē tvirtai laikosi ir vis užpuldinēja ant rusų. Negalima žinoti katrai pusei tikēti, ypač kuomet rusai vēl apskelbia antrą didelę pergalę ant turkų.

Iš Berlyno pranešama, kad turkai rengiasi prie užpuolimo Egipto.

© International News Service.

Francuzų viršiausias karvedis ant fronto. Po kairiai, Gen. Joffre (viršiausias karvedis), su gen. Foch. Jiedu įeina kieman francuzų viešbučio, kuris dabar naudojamas kaipo oficierių kvatiera.

BAISUS ŽEMĒS DREBĒJIMAS ITALIJOJ.

Roma, saus. 13. — Seredos rytmetyje, kuomet bažnyčios Italijos buvo pilnos žmonių, atsibuvo vienas iš baisiausių žemēs drebējimų ką pasaulē kada matē. Drebējimas tęsēsi tik per 30 sekundų o murai suposi dar per 30 sekundų delto phenomena iš viso tęsēsi vieną minutą. Trįs minutos po tam, aštuoni miestukai buvo visai sunaikinta, arti 20,000 žmonių buvo arba visai užmušta arba buvo pakavoti gyvi po griuvēsiais, kuomet 40, 000 žmonių buvo sužeista.

Žemēs drebējimas buvo atjaustas per 300 mylių pločio žemēs — per visą vidurį Italijos — tai yra, nuo Napolio, — per Romą — iki Ferrara. Drebējimas keliose vietose pasiekē net Šveicariją ir paleido baisias lavinas (slenkas sniegynų nuo kalnų) kurios vienoj vietoj užmušē 23 kareivius stovinčius ant sargybos o kitur veik sunaikino kaimus ant šonų kalnų.

Bet baisiausios pasekmēs drebējimo atsibuvo Italijoj. Miestelyje Avezzano, kur pirmiau buvo 12,000 gyventojų, dabar liko tik keleta desētkų — o miestas — tik kruva griuvesių. Tas pats likimas ir septynių ar aštuonių kitų miestukų. Didelis skaitlius kitų kaimų ir miestų taip-gi daug nukentējo. Pagal paskutinias žinias, yra 32,000 žuvusių ir 40,000 — 50,000 sužeistųjų. Blēdies padaryta ant 60,000,000 dol. Daugelis žmonių kurie buvo tik lengvai sužeisti arba visai sveiki, dabar miršta iš bado ir šalčio. Telegrafai, telefonai ir gelžkeliai aplink miestukus labiausiai nukentējusius, visiškai sugadinti. Visa Italija bando siusti pagelbą nelaimingiems viengenčiams, bet daugelyje vietų nei automobiliai negali visai arti davažiuoti nes keliai sugriauti arba užversti griuvēsiais. Italijos karalius, pribuvo ant vietos didžiausios nelaimēs, Avezzano, kaip greitai galējo ir pats prižiuri bandymą iškasti užgriuvusius žmones kurie dar liko gyvi. Lyg šiol, Avezzano'e 19 žmonių tapo iškasta dar gyvi. Kitose vietose, galima buvo gana didelį skaitlių iškasti.

Sakoma, kad priežastis drebējimo yra geologiška ne vulkaniška. Iš pradžių žmones gyvenanti aplink Vulkaną Vesuvius bijojo, kad jis neatsivertų, bet lyg šiol, kalnas vis tykus. Vienoj vietoj, kalnas veik 7,000 pēdų augščio plyšo į dvi dali. Vanduo upių ties Fuiggi, per dvi valandas po žemēs drebējimo, buvo taip juodas kaip vanduo iš angliakasyklų. Instrumentai Vesuvio observatorijoj, kurie parodo žemēs drebējimą truko iš priežasties baisaus sudrebējimo.

Daugybē moterų ir vaikų, kurie meldēs bažnyčiose, tapo užgriuti. Labai liudni vaizdai atsibuna, sako žmones kurie ējo pagelbon nelaimingų miestų, kuomet tēvai, kurie išliko gyvi, bando atkasti griuvēsius savo namų, kad išgelbēti savo vaikus, arba vaikai tēvus; brolai, seseris, giminēs, draugai puolasi prie kruvų akmenų — ir daug kartų viskas buna veltui nes atkasti žmones buva jau negyvi. Visas korpusas kareivių buvo susyk atsiųsta pagelbēt iškasti užgriuvusius, laikyti šiokią tokią tvarką ir duoti pagelbą žmonēms likusiems be prieglaudos, be maisto.

Nelaimē nebutų tokia baisi buvus, jeigu namai italų butų dručiau pabudavoti. Daugiausiai Italijoj murai padaryta iš akmenų padētų viens ant kito be laisto (murininkų košēs). Keleta namų kurie buvo iš cemento padaryti, liko sveiki.

Tai baisiausias žemēs drebējimas kuris kada patiko Italiją, išskiriant dar baisesni atsitikimą 1908 m. kuomet buvo žemēs drebējimas Sicilijoj.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus draugija prašo aukų nelaimingiems; jau 20 tukstančių dol. aukų tapo išsiusta. Popiežius Benediktas, kuris labai atjaučia nelaimę savo žmonių, jau surinko 4 milijonus dol. (20 milijonų lirų).

10,000 ŽYDŲ ANGLŲ KARIUMENĒJ.

Londonas, saus. 13.— Virš 10,000 žydų dabar randasi anglų kariumenēje ir laivyne. Lyg šiol 6 žydų oficieriai ir 40 kareivių užmušta o 150 sužeista arba prapuolē. Sakoma, kad žydai puikiai mušasi.

VOKIEČIŲ PABĒGĒLIAI.

Paryžius, saus. 13.— Laikraščio "Matin" korespondentas mieste Havre, praneša, kad yra labai daug pabēgēlių iš vokiečių kariumenēs, ir delto vokiečiai labai dažiuri rubežių Belgijos — Holandijos. Po mušių ties Yser, tik iš Bruges garnisono nuo lapkr. 15 iki gruod. 15, 11,000 kareivių pabēgo.

TEUTONAI TURI IŠSIKRAUSTYTI IŠ PETROGRADO.

Petrogradas, saus. 13. — Duota paliepimas visiems teutonams (austrams ir vokiečiams) tarp 16 ir 60 metų išsikraustyt iš Petrogrado ir apylinkių, ir taip-gi iš provincijų kurios guli prie Finlandijos užlajos ir Baltijos jurių. Žmones turi prasišalinti prieš 27 sausio.

RUMUNIJA STOS KARĒN 15 VASARIO.

Londonas, saus. 13.—Londono "Times" korespondentas Sofijoj, Bulgarijoj, rašo kad jis tikrai mano, jog Rumunija pradēs kariauti Transylvanijoj apie 15 vasario. Rumunijos ambasadorius į Bulgariją kuris dabar Buchareste manoma tuoj sugrįš ir pasiulys Bulgarijai miestukus Balachick ir Teobritch, kurie buvo atiduota Rumunijai po antrai Balkanų karei. Jeigu Bulgarija tuomet apsiims buti neutralē, tai Rumunija tuoj stos karēn.

TURKAI PAIMA TABRIZ.

Londonas, saus. 13. — Reuter Telegramų Kompanija gavo pranešimą iš Petrogrado, kad turkai užēmē persų miestą Tabriz. Iš ten, turkai (po vadovyste vokiečių) mano užpulti ant rusų pozicijų provincijoj Erivan, į pietus Tiflis.

RUSAI EINA TOLYN RYTŲ PRUSIJOJ.

Petrograd, saus. 13. — Oficialiai pranešama, kad rusai paēmē keletą vokiečių kaimų užpuldami su durtuvais.

Lenkijoj vokiečių ējimas ant Varšavos visiškai neprogresuoja. Austrai taip-gi sustabdē rusų ējimą ant Krokavos.

FRANCIJA NETEKO ANGLIŲ.

Londonas, saus. 14. — Francija dabar turi pargabenti visus anglius iš Anglijos nes kasyklos anglių šiaurēje Francijos dabar vokiečių rankose. Nekurias kasyklas vokiečių artilerija sunaikino o iš kitų vokiečai patįs naudojasi, ir siunčia anglius iš jų iškastus į Belgiją, del vokiečių kariumenēs ten pastatytos.

Daug kaimų ties mušio lauko jau senei negali dasigauti anglių ir net negalima anglių gauti nei del ligonbučių.

SUV. VALSTIJŲ KONSULIS IŠGELBIA 5 ANGLUS.

Londonas, saus. 14. —Suv. Valstijų konsuliui Jeruzaleme, su pagelba amerikiečių skraiduolio Tennessee, pasisekē išgelbēti iš turkų rankų, paskutinius penkis anglus likusius Jeruzaleme. Ant konsulio prašymo, anglams buvo leista iškeliauti iš miesto, kučioj. Konsulis kad juos geriau apginti, keliavo su jais iki Jaffa, kur jie manē paimti laivą. Kuomet jie laukē atvykimo garlaivio, Jaffos valdžia vēl juos suareštavo ir tik konsulio energšikas protestas, kartu su netikē-

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Published by
M. PALTANAVIČIA,
at Worcester, Mass.
Every Thursday
Yearly Subscription:
In United States.....$1.50
" " 6 Months.....75
To Foreign Countries....$2.00
" " 6 Months..$1.00
Advertising rates on application. All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury St., Worcester, Mass.
4 cents per copy.

Sąvaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Leidžia
M PALTANAVIČIA,
Worcester, Mass.
Eina Ketvirtadieniais
Prenumeratos kaina:
Suvienytos Vals. met.....$1.50
" " pusei metų....75
Kitose viešpatys. metams $2.00
" " pusei metų....$1.00
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury St., Worcester, Mass.
4 centai už numerį.

tu pasirodymu "Tennessee', porte, privertė valdžią sustabdyti persekiojimą anglų.

VOKIEČIAI PERGALI FRANCUZUS.

Paryžius, saus. 14. — Paryžiaus karės biuras pripažysta, kad po labai sunkaus mušio, vokiečiams pasisekė pervaryt francuzus atgal per upę Aisne ties Soissons, 60 m. nuo Paryžiaus. Francuzai turėjo labai didelius nuostolius, daug jų paimta nelaisvėn ir jie neteko keleta kanuolių. Sakoma mušis ėjo po kaizerio akių. Ties Roye, francuzai paėmė vokiečių apkasas.

RUSAI LAIMI.

Petrograd, saus 14. — Pranešama, kad mušyje ties Serpetz, 45 m. į rytus nuo Thorn, rusai sumušė vokiečių kavaleriją. Rytų Prusijoj, vokiečiai atmušė smarkius rusų užpuolimus.

VOKIEČIAI AUSTRIJOS TIKRI VALDONAI.

Londonas, saus. 14. — Vokiečių viešpatavimas Austro-Vengrijoj dabar vokierintas. Prašalinimas vyriausio ministerio, Grafo von Berchtold, ir įstatymas į jo vietą, kaizerio draugo, Barono Burian, patvirtina spėjimą, kad valdžia vokiečių rankose. Iš Genevos pranešama, kad Hapsburgai (austrų karališka šeimyna) ir aristokratai austrų, padėjo didelias sumas pinigų į Šveicarijos bankas ir davė paliepimą pirkti amerikiečių ir anglų akcijas.

TURKŲ ATSAKYMAS PERSŲ ULTIMATAMUI.

Teheran, Persija, saus. 15. — Turkų ambasadorius pranešė Persijos valdžiai, kad turkai apleis Persiją, kaip tik rusai taip-gi išeis iš ten ir kaip tik Persijos sosto įpėdinis pribus į Tabriz. Turkai nenorėjo sulaužyti Persijos neutralitetą, bet tik norėjo ir rusus išvaryt iš Persijos.

FRANCUZAI SULAIKO VOKIEČIŲ ĖJIMĄ.

Paryžius, saus. 15. — Francuzai sustabdė vokiečių bandymą persilaužti per francuzų armiją ir vėl eiti ant Paryžiaus. Vokiečiai sustabdyti ties Soissons. Francuzai vėl atėmė nuo jų kaimą St. Paul, atstumė juos atgal ties Arras, kuomet anglai atmušė vokiečių užpuolimus ties La Bassee. Laike jų pergalės ant Aisne, vokiečiai paėmė 6 kaimus ir 5,200 nelaisvių; francuzų užmuštųjų skaitlius, pagal Berlyną, siekia 5,000.

RUSAI EINA Į ŠIAURĘ.

Petrogradas, saus. 15. — Nauja rusų kariumenė nuo 800,000 iki 1,000,000 kareivių, bando įsilaužti į Vakarų-Prusiją. Rusai sumušė keletą pulkų vokiečių ties Siepec, 20. m. tik nuo Prusijos rubežiaus.

Mušiai aplinkui Varšavą eina be pertraukos. Vokiečiam pasisekė eiti truputi tolyn bet negana, kad tas turėtų didelę žymę.

RUSŲ PASISEKIMAI JUODOSIOSE JURĖSE.

Paryžius, saus. 15. — Oficialiai pranešama, kad rusų laivynui Juodosiose Jurėse, pasisekė sunaikinti didelį skaitlių turkų pirklystės laivų, kurie stovėjo portuose Sinope, Trebizond ir Platane. Rusai subombardavo portą Hopą.

TURKAI NUSKANDINO FRANCUZŲ POVANDENINĮ LAIVĄ.

Berlynas, saus. 16. — Oficialiai pranešama iš Konstantinopolio, kad turkų fortų artilerija nuskandino francuzų povandeninį laivą Saphir, kuomet šis bandė įeiti Dardanelių prataką. Dalis jureivių tapo išgelbėta.

PRASERGI TEUTONUS ITALIJOJ.

Roma, saus, 16. — Austrų ir vokiečių konsuliai visoj Italijoj, prasergėjo savo tautiečius, buti paserengę bile kada apleisti Italiją, nes, nežiurint ant didelės nelaimės kuri juos taip nubaudė, italai vis nekantriai laukia valandos kada jie galės užpulti ant Austrijos, ir noras kariauti eina kasdieną didyn.

TURKIJA ATLYGINS ITALIJAJ.

Roma, saus. 16. — "Giornala d' Italija" praneša, kad Turkijos valdžia nusiuntė paliepimą Yemeno gubernatoriui, kad išpyldytų visus Italijos reikalavimus kaslink atsitikimo su italų konsuliu Hodeidoj.

BELGAI NUBAUSTI UŽ PAKLUSNUMĄ

Washington, saus. 16. — Pagal pranešimą belgų ambasados, miestas Courtrai priverstas buvo užmokėti 10,000,000 markių ($2,500,000) pabaudos ne už neišpildymą, bet už išpildymą vokiečių komandantų įsakymų.

Du vokiečių oficierių, komandantai Pschors, ir Maxeman atvykę į Courtrai įsakė miesto valdžiai kad visi ginklai butų sudėti į Tour de Broel grąsindami didele pabauda. Belgai paklusniai išpildė tuos paliepimus.

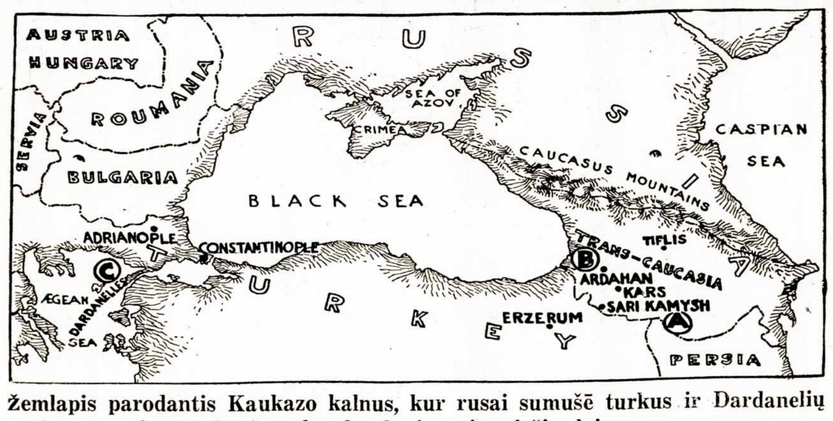

Žemlapis parodantis Kaukazo kalnus, kur rusai sumušė turkus ir Dardanelių fortus, kuriuos bombarduoja sąjungiečių laivynas.

Po to atvyko naujas vokiečių komandantas von Kneesebeck ir atsilankęs į Tour de Broel rado tenais sukrautus ginklus. Apkaltinęs miestą už slaptą ginklų laikymą jis ir uždėjo ant miesto 10,000,000 markių pabaudos, nežiurėdamas į tai kad tie ginklai buvo sukrauti tenai pagal įsakymą pačių vokiečių, kurių apgarsinimai su tais įsakymais buvo išlipyti po visą miestą.

RUSAI EINA Į TRANSYLVANIJĄ.

Londonas, saus. 17. — Kuomet vyriausia rusų kariumenė atmuša visus užpuolimus vokiečių aplink Varšavą, kita dalis rusų kariumenės po smarkaus mušio pagriebė Kirlibaba perėjimą ant Transylvanijos rubežiaus. Sakoma, kad dabar vokiečiai ir austrai turės padėti didžiausią atidą ant sustabdymo rusų tolimesnio ėjimo vengrijon.

Rusų ėjimas Vakarų Prusijos linkui taip-gi lyg šiol sekasi.

TURKAI SUMUŠTI KAUKAZOJE.

Petrogradas, saus. 17. — Iš Tiflis pranešama sekančiai:

"Kaukazų kariumenė vėl įgijo didelę garbę. Mes veik visą 11-ta korpusą turkų sunaikinome. Tiem kuriem pasisekė ištrukti, traukiasi atgal betvarkėje. Mes paėmėme visą korpuso artileriją."

MĖTĖ BOMBAS ANT OSTENDO.

Londonas, saus. 17. — Devyni anglų, francuzų ir belgų orplaukiai numetė bombas ant gelžkelio stoties ir kazermių Ostende, padarydami daug blėdies.

STESSELIO MIRTIS.

Petrograd. 17 sausio diena mirė rusų generolas Anatol Mihailovich Stessel, Port Arturo apgynėjas. Stesselis per keleta mėnesių buvo suparalyžuotas.

Stesselis buvo plačiai pragarsėjas kaipo komandantas Port Arturo tvirtovės laike karės tarp Rusijos ir Japonijos. Stesselis per keleta mėnesių pasekmingai atsilaikė prieš žiaurius japonų užpuolimus, bet netekęs amunicijos bei maisto, atidavė Port Arturo tvirtovę japonų generolui Nogi.

Už pasidavimą japonams jis buvo teisiamas karės teismu ir tapo nuteistas ant mirties vasario 20 diena 1908 m. Tą bausmę vienok caras perkeitė ant 10 metų kalėjimo ir pagalios už metų laiko pagal įsakymą caro jis tapo paleistas iš Petropavlovsko kalėjimo.

Stesselio teismas buvo labai dramatiškas. Generolas Smirnov Port Arturo forto komandantas stačiai kaltino Stesselį, buk jis buvęs bailus, negabus ir kad iš baimės prieš mirtį atidavė japonams Port Arturą, kuomet jis negalėjęs dar laikytis. Kiti oficieriai davė panašius prirodymus. Tik generolas Kuropatkinas, viršiausias Rusijos armijos vadas karštai gynė Stesselį. Gen. Nogi ir kiti augšti japonų oficieriai pasisiulė stoti prieš karės teismą ir liudyti kad Stesselis negalėjo kitaip pasielgti, bet jų pasisiulyjimas tapo atmestas.

Stesselis gimė 1848 m. ir pastojo armijon 1864 m. jis paėjo iš kareivių giminės. Jo tėvukas kovojo prieš Napoleoną. Stesselis kariavo prieš Turkiją bulgarų milicijoje 1877-1878 m., dalyvavo taip-gi 1900-1901 m. karėje su Chinija, kuomet jis gavo paaukštinimą kaipo generolas. Prieš tai jis buvo vien pulkauninku.

Armijoje Stesselis nelabai buvo mylimas, nes pas jį buvo labai aštri discipliną ir daugelį žmonių jis pasmerkęs mirtin už prasižengimus prieš armijos įstatus.

TURKAI BIJO UŽPUOLIMO ANT PALESTINOS.

Londonas, saus. 18.— Pranešama į laikraštį "Daily News" iš Cairo, Egipto, kad misijonieriai ten atvykę sako, kad turkai apginkluoja Palestiną, nes bijo užpuolimo anglų. Kalnai aplinkui Nazaretą paversti į tvirtoves, ir keliai nuo Akre, Syrijoj iki Karmelio kalno, patvirtinti kad butų galima per juos kanuoles vešti. Arabai Palestinoj, tvirtai tiki, kad kaizeris pasidarė mahometonu ir netrukus pradės šventkelionę į Mekką (Mahometo gimtinę).

TURKAI APLEIDO ADRIANOPOLIŲ.

Londonas, saus. 18. — Iš Atėnų pranešama, kad turkų garnizonas apleido Adrianopolį, žymiausią miestą turkų Europoje po Konstantinopolio.

AUSTRŲ LAIMĖJIMAS.

Vienna, saus. 18. — Oficialiai paskelbta, kad Galicijoj, ties Donojec upės, austrų sunki artilerija atstumė rusus per frontą 3½ mylių ilgio. Rusai turėjo apleisti apkasas ir trauktis atgal betvarkėje.

VOKIEČIŲ ORLAIVIAI UŽPUOLA ANT ANGLIJOS.

Londonas, saus. 20. — Vokiečių orlaiviai, (nežinoma ar tai zepelinai ar taip orlaiviai) vakar naktyje atvyko Anglijon ir numetė bombas ant miestų Yarmouth, Cromer, Sheringham, Beeston ir King's Lynn. Keleta bombų nupuolė ant karaliaus palociaus ties Sandringham, bet nepadarė jokios blėdies. Tik vakar ryte, karalius su savo šeimyna išvažiavo į Londoną.

Daugiausiai blėdies padaryta Yarmouth, kur 4 ypatos tapo užmuštos ir daug budinkų sugriauta. Kings Lynn, vaikas 17 m. užmuštas. Nežinoma dar tikrai kiek blėdies padaryta iš viso. Angsti šiandien ryte gauta žinia jog anglų karės laivas ties Hunstanton numušė zepeliną. Ar šis zepelinas dalyvavo užpuolime, dar nėra žinoma.

Iš Amerikos.

UGNIS SUNAIKINO DIRBTUVĘ.

Trenton, N. J. saus. 19.— Sudegė didelė dirbtuvė, Roebling Sons. Dirbtuvėje dirbo 1,500 darbininkų, kurie išdirbo visokius geležinius daiktus dėlei kariaujančių prieš Vokietiją šalių. Manoma, kad dirbtuvę su bomba kas nors uždegė iš pagiežos. Blėdies yra ant 1,500,000 dol. Kartu sudegė ir apie 60 šeimynų namai. Ugnį begesindami, 10 ugnegesių sunkiai susižeidė.

UŽMUŠTA VIENAS STRAIKIERIS IR SUŽEISTA AŠTUONIOLIKA.

Roosevelt, N. J. saus. 19. —Policija užmušė vieną ir sužeidė aštuonioliką straikierių, kurie buvo apskelbę straiką American Agricultural Chemical Co. kuomet kompanija numušė darbininkams mokestį.

Sumišimas prasidėjo ties gelžkelio stočia, kuomet atėjo trukys vežantis skebus; policistai, kurių buvo į 60, pradėjo šaudyti į straikierius, kurie buvo susirinkę ties stočia. Policija sako kad straikieriai padarė demonstranciją atėjus ankstybesniam trukiui, kad jie sukrovė skersinius ant rėlių kad sustabdyti trukį. Kuomet policija atvyko norėdama apsaugoti atvažiavusius ir palydėti juos į dirbtuvę straikieriai apsiginklavę lazdomis bei revolveriais pradėjo šaudyti, tada ir policija atsakius šuviais.

Prieš mirsiant, mirtinai sužeistas straikieris Aleksandro liudyjo, jogei straikieriai nebuvo apsiginklavę ir kad nevartojo jokios prievartos, dagi prasidėjus sumišimui.

BAUSMĖ UŽ PAVOGIMĄ BIBLIJŲ.

Los Angeles, Cal. saus 15. — Tulas Harold Lane, 20 m. tapo nuteistas ant 30 dienų pavieto kalėjiman; per tą laiką jis turi perskaityt visą Bibliją (Šventus Raštus), žodis į žodį.

Šita tikrai žingeidi bausmė tapo duota už tai, kad Lane pavogė keletą Biblijų iš vietinės bažnyčios. Jam buvo leista rinktis: išskaityt Bibliją arba eiti ant kelių metų į kalėjimą; jis apsirinko skaityt Bibliją.

MILIJONA, KAD DUOTI BEDARBIAMS DARBĄ.

St. Louis, saus. 15.—Miesto St. Louis yra tarp 40,000 ir 75,000 bedarbių. Galima butų jiem duoti darbą padailinti ir apšvarinti miestą, bet ant nelaimės, miesto valdžia neturi pinigų jiems užmokėti. Dabar vienas St. Louis'o bankierius pasiulė miestui milijoną dolerių, su visai mažu nuošimčiu. Šie pinigai turi buti sunaudoti duodant bedarbiams darbą.

KALĖJIMAS ANT VISO AMŽIAUS UŽ PAVOGIMĄ DVIEJŲ KUMPIŲ.

Chicago, saus. 13. — William Cline pavogė du kumpiu, prisipažino prasikaltimą ir tapo nuteistas ant viso gyvenimo kalėjiman, po "senų prasikaltėlių" teise. Jisai jau labai daug sykių buvo kalėjime, vis už mažus prasikaltimus.

KARALIENĖS SABOS DEIMANTAI.

New York, saus. 15. — Du puikiu deimantų, sveriant kiekvienas virš 18 karatų, buvo paimta valdžios nuo tulo A. Anpikadjian, užtai, kad jisai neparodė jų muitinyčioj kaip jis atvyko čionai, 19 d. spal.

Kuomet jo klausė, kur jisai gavo tokius puikius deimantus, jis sakė, kad jis juos nupirko Konstantinopolyje, brangakmenių turge, nuo egiptietės kunigaikštienės, kuri papasakojo jam jog šie deimantai prigulėjo jos šeimynai įlgus šimtmečius ir, kad kadaisi, karalienė Sabos juos dėvėjo.

6 MĖNESIUS KALĖJIME UŽ GRĄSINANČIUS LAIŠKUS.

Raymond, Wash. Tulas E. R. Scott neapkesdamas vokiečių, bet negalėdamas jiems kaip nors kenkti norėjo nors pagazdinti jų ambasadorių, von Bernsdorff. Delto jis parašė ambasadoriui keletą labai grąsinančių laiškų, kuriuos ambasadorius perdavė valdžiai. Netrukus, buvo atrasta, kad tai Scott parašė laiškus ir tada nelaimingas žmogelis papuolė į kalėjimą ant 6 mėnesių.

AMERIKOJE DUONA BRANGSTA.

Pittsburg, Pa. Grudų karaliai dabar puikiai pasipelnys nes grudų labai reikalauja kariaujančios šalįs. Pereitą sąvaitę per Pittsburg, Pa. perėjo 1379 karai kviečių, kuriuos veža nuo vakarų į New Yorką ir laivais gabens į Europą.

DARBININKŲ ŽINIOS.

Valstija Ohio pirmutinė rengė parodą apsaugojimo darbininkų prie visokių darbų.

*

New York miestas parengė mokslainę gatvių šlavikam, kur mokys kaip prižiurėti gatves.

*

New Yorke moteriškų drapanų siuvėjų unija sumanė budą gelbėjimo savo draugių neturinčių darbo.

*

Belmont, Ohio, anglių kasyklos tapo uždarytos iš priežasties straikos. Kompanija ketina atidaryti kasyklas, imti darbininkus ant išlygų pasidalinimo uždirbto pelno.

*

Duluth, Min. miesto darbininkai padarė peticiją, kad duoti jiem pusę dienos liuosos subatoms per visą metą.

*

Pereitais metais 3,500 žmonių tapo užmušta kasyklose Suvienytų Valstijų, ir 100,000 sužeista.

*

Darbininkų komisionierius Olson, Washingtone, išduodamas savo atskaitą valdžiai inešė įtaisyti biurus sukolektavimui algų darbininkų, nuo darbdavių kurie neužmoka darbą pabaigus.

*

Krautuvių darbininkai Cincinnati, Hamilton, ir Dayton, Ohio, suorganizavo uniją visokių krautuvėse dirbančių darbininkų.

*

International Bricklayers, (murininkai) stato $400.000 vertės plytnyčią El. Paso, Fexas.

*

Philadephijoje buvo 8,379 skirtinos dirbtuvės 1910 metų, kuriose dirbo 272,446 darbininkų.

*

Iš merginų dirbančių saldainių dirbtuvėse, Mass. valstijoje, pusė uždirba mažiau kaip po 5 dol. ant savaitės, ketvirdalis uždirba mažiaus kaip po 4 dol o tik šešioliktas nuošimtis gauna po 7 dol. ant sąvaitės.

*

Arizonos valstijoje įvesta nauja tiesa, pagal kurią aštuoniasdešimtas nuošimtis darbininkų dirbančių dirbtuvėse ar kur kitur, turi buti ukėsai; likusiejie 20 nuošimtis gali buti neukesai.

Jeigu Mass. valstijoje tokios tiesos butų tai didesnė pusė darbininkų turėtų darbo nustoti, nes neturėtų popierų.

*

Provincijoje Ontario, Kanadoje, yra 47 unijos. 27 yra pačiam mieste Ontario, kitos randasi įvairiose dalyse provincijos.

Apžvalga.

"The Century," kuris yra skaitoma vienas iš rimčiausių Amerikos laikraščių, patalpino visą eilę straipsnių apie įvairių tautų imigrantus, jų įtekmę šios šalies gyvenime ir tt. Tų veikalų autorius Edward Alsworth Ross, sociologijos profesorius Wisconsin universitete neaplenkia nė lietuvių. Taip rugpiučio numeryje, straipsnyje "Slavai Amerikoje" jisai priskaito lietuvius prie slavų, nors ir priduria, jogei lietuviai tvirtina, buk jie ėsa skirtina tauta. Nežurėdamas į tai, jisai randa pas lietuvius tas pačias netobulybes, kaip ir pas slavus, todel ir priskiria mus prie slavų.

Labai paniekinančiai aprašoma visų slavų tautų ateiviai, o prieg tam ir musų tauta. Sakoma, kad tų tautų ateiviai gali vien sunkius fiziškus darbus atlikti, bet ėsą negabųs prie proto darbų, kur reikalinga sumanumo. Užmetama girtuoklystė, nešvarumas, mušimas pačių, tyroniškas apsėjimas su vaikais, prietarai, pasidavimas kunigams (priest ridden) tamsumas ir tt. Tvirtinama, kad tai esą žmonės su vidurinių amžių idealais, kurie gręsia šios šalies civilizacijai ir laisvei.

Spalio numeryje, kalbėdamas apie finus, jis pažimi: "Like the drunken Magyar, or **Lithuanian**, the "loaded" Finn is a terrible fellow." (Kaip girtas magyaras arba lietuvis "prisitraukęs" finas yra baisus žmogus.) Daėjo liki to, kad mus stato del taip nužeminančio mųs tautą prilyginimo. Toliau gal susilauksime "priežodžio: "Pasigerė, kaip lietuvis"....

Skauduųs tai žodžiai. Su gėda ir troškimu pagiežos priseina skaityti tuos žodžius kiekvienam geram lietuviui. Jais įžeidžiama musų tautiškas išdidumas, užgaunama musų tautos garbė, pažeminama musų tautos vardas. Ir ar-gi mes tylėsime ant to? Ar-gi leisime prieš viso pasaulio akis, taip paniekinančiai nužemint musų tautos vardą? Ar-gi neprotestuosime mes prieš tai?

Bet protestais vargu mes galėtume ko dasėkti. Tiesa, p. E. A. Ross daug kame prasilenkia su teisybe. Jis neturi tiesos priskaityti mus prie slavų, nes antropologija aiškiai prirodo mųs skirtingumą nuo slavų. Neteisybė ir-gi buk lietuviai yra negabųs prie proto darbų. Taip žinomas mokslo vyras Elisee Reclus pripažysta, kad lietuviai yra sumanųs, turi gerą vaidintuvę ir pilni poezijos. Bet p. E. A. Ross remiasi faktais ir kaip kame turi teisybę.

Mes daug ką galime nuveikti ir parodyti savo gabumus jeigu mes butume apsišvietę, įgytume daugiau mokslo. Kas link kitų užmetimų galima pasakyti, kad yra gražus lietuvių skaičius, kurie visame kame gražiau gyvena už kitų tautų žmones. Bet kas gali užginti, kad didesnė musų brolių dalis praleidžia savo liuosas valandas prie "baro" aikvodami savo sveikatą ir turtą, paskendę nežinystėje ir prietaruose. Ne retai atsitinka ir žiauros peštynės tarp musų viengenčių ir tt.

Norėdami prirodyti savo skirtumą nuo slavų, norėdami pakelti savo tautos vardą ir prirodyti p. E. A. Rosso užsipuldinėjimų neteisingumą, mes privalome savo prirodimus remti darbais, ne žodžiais. Mums reikalinga siektis prie mokslo, kovoti prieš girtuokliavimą, gyventi padoriai vienybėje. Ir tąsyk nieks nedrys mus nužeminti arba paniekinti musų tautą.

Didžiausios lenkų organizacijos Amerikoje, kaip Tautiškas Lenkų Susivinijimas, lenkų sokolai ir kitos žymesnės draugijos plačiai užsiima agitacija del šelpimo savo pavargusios nuo karės tėvynės. Mieste Chicago, Ill., kur randasi centro valdybos šių organizacijų, lenkai gavo leidimą nuo miesto mayoro per dvi dieni viešai rinkti aukas po visą miestą del nukentėjusių nuo karės lenkų. Rinkimai arba "tag day" atsibus 23 ir 24 diena šio mėnesio.

Prie to tautiško darbo daug prisideda su savo triusa ir lenkų moterys, nes visos žymesnės lenkų moterų organizacijos tveria komitetus ir skubina stoti prie darbo šelpimo pavargusių brolių tėvynėje drauge su vyrų organizacijoms, ir darbas matomai eina gana pasekmingai.

Reikėtų ir mums lietuviams neapsileisti lenkams, bet darbuotis taip sistematiškai kaip jie darbuojasi.

Varšavoje 2 diena sausio atsibuvo didelis lenkų kongresas, kad padėjus pamatą naujai lenkų autonomijai. Tą kongresą sušaukė leidžian Rusijos valdžiai, susitvėrusi organizacija po vardu Polska Rada Narodova. Tame kongrese dalyvavo visi buvusiejai lenkų atstovai 1, 2 ir 3 dumų o taip-gi ir atstovai dabartinės dumos. Dalyvavo taip-gi visi delegatai lenkų organizacijų ir jų vadovai. Kongresas išleido tautišką manifestą, kuriame ragina visus iš visų trijų viešpatyščių vienytis ir laikytis vienos dvasios del pasekmingesnio dasiekimo savo tikslo. Taip-gi išreiškia viltį, kad Rusija apturės pergalę šioje karėje ir lenkai, nors jų šalis yra draskoma ir teriojama, nesiskundžia, nes turi viltį laimingesnėsnės ateities.

Paskutinis saliunas taps uždarytas Suvienytose Valstijose 1920 metuose, sako blaivininkų lyga, kuri turi kas metą po 1,000,000, dol. įeigų nuo savo turto,ir darbuojasi isirėdžius prieš pardavinėjimą svaiginančių gėrymų. Žingeidu ką veiks tuomet visi saliuninkai bei alkoholio išdirbėjai?

Iš Lietuvos.

Daugai (Trakų apskr., Vilniaus gub.). Miestelis paprastai kaip ir kiti Lietuvos miesčiukai — puiki bažnyčia, kelios žydų sankrovelės ir laudies mokykla. Patekęs Dauguosna pirmiausiai aplankiau bažnyčią. Čia pastebėjau visur pilniausią tvarką. Iš visako matyti, kad daugiečiai turi gerą kunigą-šeimininką.

Kulturiniu ir ekonominiu žvilgsniu šiame kampelyje visur beveik tebėra "tamsu ir juoda". Ukis po senovei eina. Tiesa, žemė visai prasta. Į viensėdžius nenoriai skirstosi. Laikraščių beveik niekas neskaito. Šiuo laiku visų žmonių mintys nukreiptos tik apie "lemčius", "nemčius", į kuriuos su tokia neapykanta žiuri. Ne iš vieno teko girdėti: "jie prieš mus pradėjo kariauti, o mes galą padarysime tiems netikėliams".

Dzukijos Augintinis.

Sugrįžo iš vokiečių nelaisvės kun. d-ras A. Maliauskas.

Augštosios Viešnios. Jos Didenybė Imperatorienė Teodorų Aleksandra su Jų Augštenybėmis Kunigaikščiutėmis Mikalojų Olga ir Mikalojų Tatjana atlankė Vilnių ir Kauną. Vilniuje Augštosios Viešnios atlankė Aušros Vartų stebuklingosios Dievo Motynos koplyčią, o abiejuse miestuose lankė sužeistųjų ligonbučius, kur maloniai klausinėjo ligonių ir dalino jiems paveikslėlius.

Naujoji Žagarė (Šiaulių apskr.). Pas mus labai truksta vandens; retame šulnyje parapijoje randas vanduo. Dauguma žmonių priversti vežtis vandenį iš kudrų, bei iš balų. Jei staiga užšals, tai su vandeniu žmoneliams atsieis pavargti. Gyvuliai ir paukščiai jau brangesni. Pirma Žagarėje už avį gaudavo 2 rub. arba ir mažiau, dabar 5—6 rub., žąsis pirmo 70 kap., dabar 1 rub. 50 kap. — 2 rub. Javų kainos po senovei.

Žagarėje surenkama daug aukų karo reikalams. Sunešė kelius šimtus svarų vilnų, keletą šimtų kojinių ir keliosdešimtį pirštinių, kailių ir daugybę baltinių aukoja.

Josvainiai (Kauno gub.). Užminus gerbiamajam klebonui kun. Gudaičiui apie elgetų padėjmo sutvarkymą, visi beveik vienu balsu išreiškė savo pageidavimą sutvarkyti elgetų padėjimą šitokiu budu. Šiemet nedalinti per Visų Šventų atlaidus nei per Uždušinę atskirai duonos, mėsos ir pinigų elgetoms, bet sudėti tam tikroje vietoje, o Uždušinėje po pietų išdalinti nesuraikytą duoną ir mėsą nesupjaustytą elgetoms arba neturtingoms pačioms, kurių vyrai pašaukti karan, o pinigus, sudėtus per Visus Šventus elgetoms, palikti pradžiai ubagyno, kurį manoma, karui pasibaigus, atidaryti.

("Šaltinis".)

Dusetos, Ežer apskr.

"Stebuklingoji gromata". Po sodžius tamsių žmonių tarpe platinasi rankos raštu rašytieji lapeliai (Namų apgintojo gromata), už kurios moka po 40 — 50 kap. Prasideda ji žegnonės žodžiais ir raidėmis S. J. L. K. N. B. K. N. K. Tos gromatos pirkėjai tiki, kad nusiuntus ją į karo lauką kareiviui, jos žodžiais betariant, jam "niekas netropys neprietelišką zbraju ir bus bespečnas.... nebijos nei šoblios, nei strielbos, nei puštalietu"...

Matyti "gromatos" rašytojas nežinojo dar nė armotų, nė kulkasvaidžių, nė kitų karo baisiųjų ginklų. Ir net pagaliaus ir iš jos turinio galima patirti, kad originalas buvo rašytas net 1724 metais.

Dedvyžiai, Vilkaviškio ap. Šios apylinkės gyventojai ne tik ką turėjo maityti vokiečių kariumenę, bet dar jiems ir pinigų turėjo sumesti. Taip, Rumokėlių kaimas, varu spiriamas, sumetė 47 rub. Iš Dedvyžių dvaro šeimininkės atėmė 25 rub. Iš beturtės moteriškės Varuogirienės atėmė paskutinius pinigus, kiaulę ir linus. Iš Rementiškių ir Dedvyžių dvarų vokiečiai išsivarė veik visus gyvulius. Vietomis čia matyti daug trobų sulaužytų, o tvorų niekur nėra. Yra nemaža "brolių kapų." Žmones čia labai sirgti pradėjo. Trumpu laiku, vien tik Rementiškių dvare mirė 9 žmonės.

Šiauliai. Pramonės įstaigos. Odų fabrikuose tuojau karą apskelbus darbininkų mokesnis sumažintas. Vėl bemokama tiek, kiek mokėję prieš šių metų streikus nors odų fabrikų darbai eina.

Buvo sustoję dirbti saldainių fabrikai, bet darbas dabar vėl eina.

Gubernijos gr. Zubovų alaus bravaras uždarytas lig pasibaigs kasas.

Darbininkai kol kas darbo tebeturi visi, dirbdami kitus pašalinius darbus, algos nesumažintos, o likusioms su vaikais atsarginių kareivių žmonoms, išmokama pusė algos, duodamas butas ir kuras. Darbininkai susirupinę kur pasidėti, jeigu visai darbo pritruks.

Bravaro valdyba rupinos surasti kokį kitą darbą, kad darbininkų nereikėtų pašalinti.

Senas Varpininkas.

Vilnius. M. Yčas. Iš Maskvos praneša, gavęs iš "Rusk. Viedom." redakcijos 4,000 rublių Lietuvių Draugijai nukentėjusiems dėl karo šelpti.

Žasliai, Trakų apsk. Neatsargumas. Du vaikinu Kanevičiu grįžo iš miesčiuko žibalą vežini, kuris pakeliui išsipylė vienam ant drabužių. Važiuodami toliaus jie užsirukė papierosus, nuo kurių užsidegė apipilti žibalu drabužiai. Menkai gyvas ir baisiai apdegęs parvažiavo namo neatsargusai vaikas. **p.**

("Liet. Žin.")

A. SP-S

TARP ŽAIZDŲ.

(Daktaro Užrašai).

I.

Darbuodamies trys mėnesius vienoje karo ligoninėje truputį nuošaliai karo lauko, mes taip pripratome prie dejavimų ir žaizdų, kad ir tos pačios žaizdos išrodo nebeįdomios ir, tarytum, neskaudžios. Ir nieko tat nuostabaus: juk kareiviai karo lauke pripranta prie kulkų zvimbimo, granatų sprogimo pačiame mirties glėbyje. Tečiaus iš visos žaizdų juros tenka nereta matyti ištisą eilę tokių, kurios savo ypatingumu ir įstabumu žymiai skiriasi nuo kitų žaizdų ir ilgai stovi akyse. Mums daktarams kiek arčiau to dalyko stovintiems, jos gana lengvai išaiškinamos, vienok, manau, įdomu bus ypač dabar kitiems žinoti.

Paimsim nors tokį sužeidimą: kulkos įlindo nugaron iš užpakalio, išlindo gi priešakyje. Nieko iškarto rodos, įstabaus, vienok giliau jos taką ištyrus, pamatai, jog nei vienas iš vidurių organų ne sužeistas, nes kulka lindo vos po pačią odą, apjuosė, kaip juosta, pusę kuno ir išlindo oran, sulyginamai mažai pakenkus. Arba vėl, kulka įlindo į stibikaulį (bedro), išlindo gi ant kaklo. Nors ne ant vienos linijos randasi įlindimo ir išlindimo vieta, vienok kulka, sutikdama įvairius stangumo kuno elementus (dalis), išsiraizgo ir išsikraipo, tarytum gyva, ir išlenda oran. Kuomet šaudo kareiviai, gulėdami ant žemės, pasitaiko, jog kulka išaria paviršiui nugaros ilgą vagą, vietomis čiauždama paviršiui vietomis slėpdamasi po oda, tai vėl su pertrukiais, tarytum, kurmis po pievą. Pasitaiko ir taip, jog viena kulka padaro paviršiui keturias, net šešias skyles.

Vieni sunkiausių sužeidimų, kurie labai ilgai negyja ir kankina ligonius, tai žaizdos nuo sprogstamųjų kulkų (dum-dum). Yra tai ypatingos kulkos, prirengtos su sprogstamaja medžiaga. Susidavus į kietesnes kuno dalis, pav., kaulą, tos kulkos sprogsta, jau pačiame sužeistojo kune ir sprogdamos ardo didelius jo šmotu; žaizdos užtat nuo jo draskytos, nelygios ir ilgai labai negyje. Neretai tokia susprogusi kulka skeveldromis išlenda iš kuno keliose vietose ir tuomet ta viena kulka turi vieną mažutę įlendamąją skylę ir kelias plačias, išardytas išlendamąsias.

Baisųs tų kulkų sužeidimai jau seniai kreipė atydą kariaujančiųjų valstybių, todėl jų seniai buvo nutarta ir pasirašyta karui jų nebevartoti, šiandien gi matome, kaip "kulturingos" tautos gryšta prie barbarų laikų. Vos karui prasidėjus, mes tankiai girdėjome, jog musų priešai vartoja neteisėtus karo įrankius, vienok nepasitaikydavo vis progos savo akimis jų pamatyti.

Išiminėti užsilikusias žaizdose kulkas tekdavo tankiai; dalį jų ima atminimui patys kareiviai, kuriems tos kulkos "dovanotos", dalis gi patenka gydytojams taipgi atminimui. Kartą vienas gydytojų išlupęs kulką, įsidėjo ją sau kišenėn. Atsikėlus ant rytojaus ir besitaisant jam, staiga kambaryje pasigirdo šautuvo balsas. Visi persigando, dairosi vienas į kitą, nesupratzdami kame dalykas. Tik kuomet buvo surinkta ir iš sienų išlaupyta dešimts šmotelių susprogusios kulkos, supratome, kame, dalykas: atmintinė kulka buvo sprogstamoji ir susprogo, išslydus iš kišenės ant aslos. Po to atsitikimo jau atsargiau reikdavo knisties po žaizdas, beto pradėjome tas kulkas pažinti, nes jų galas truputį suplotas, šiap jau niekuo beveik nesiskiria nuo paprastųjų kulkų.

Sunkų įspudi daro sužeistieji galvon ir nugarkaulin t. y. į smagenis. Dauguma jų lieka karo lauke, daug nepasieke musų lygoninės, juos sunku vežioti, tie gi, kurie mus pasiekia — tankiai, kaip mes juos vadiname "laimingi", žinoma, sulyginamai. Pasekmės smagenų sužeidimo pridera nuo vietos, kurią sužeidė kulka, nuo to kokius centrus ji pagadino. Vieni nustoja valdę pusę kuno, — tai ranką, tai koją, kiti apkursta, apanka, nustoja kalbos, proto ir tt., nebekalbant apie užkrėtimą smagenų plekšnių ir pačių smagenų, kraujo nustojimą ir pagaliaus mirimą svarbiausių gyvybės centrų.

Atsimenu, vieną syki baigdami gabenti, visą eilę sužeistųjų savo ligoninėn stebejomės, dėl ko tai vienas kareivis, visiems nuėjus, atsiliko prie traukinio ir stovi ant vietos, nesijudindamas. Iš pažiuros — jaunas, diktas, niekur nematyti apraišų, tarytum, visai sveikas. Pasirodo — aklas! Mažutė, jau seniai užgijusi žaizdelė užpakalyje pakaušio, akys sveikos, gražios... matyt sužeistas regėjimo centras smegenyse. Tai buvo pirmasai sunkiųjų įspudžių nuo sužeistųjų. Čia tik ištikrųjų įsigilini į karo baisenybes ir matydamas tokią auką prieš save, nerandi nei vieno tikro užuojautos žodžio, nes jauti, kaip silpnos rankos, kad sugražinus jam nors dalelę šviesos, kurios jis ant visados nustojo.

Apanka neretai ir nesunaikinus regėjimo centro, pav., nuo sutrenkimo galvos ir akies, kuomet akies dugnyje išsilieja kraujas. Tokie akli neretai, kraujui išvaikščiojus, vėl pradeda regėti.

Teko matyti du atsitikimu kur kulka pas vieną liko smagenyse, pas antrą— kiaurai perlindo smagenis, bet taip laimingai, tarytum, viršgamtinė jėgos valdoma, nesiekus svarbių smagenų dalių; ir abu ligoniu jau trečią savaitę jautė save sveiku ir linksmu.

Kuomet kareiviai šaudo pasislėpę savo apkasuose, lekenčios per galvas kulkos kartais pasiekia tik viršušugalvį ir išaria kaule dailią vagą. Tokiu sužeistųjų nemažai pasitaiko. Aprašius tuos sužeidimus butų labai indomu, vienok visi jie temsta prieš vieną įstabų reginį, kurį teko man pačiam matyti — "Perrišamąjam" kambarin drąsiai įeina diktas vyras aprišta galva ir prašosi perrišti. Sesuo nuriša skepetą — mes sustingome iš nusistebėjimo: sprogstamojo šovinio skeveldra nuvožta trečia viso galvis kąušo dalis, taip kad trečdalis kaktos smagenų atidengta. Kaušas taip dailiai nuvožtos, nesakytum — po trepanacijos; smagenys gi neliesti nei kiek, juosveikiausi; dailiai razgosi jų ringės, gislelės, pilnos kraujo, paviršiui pulsuoja; sykiu su visais smagenais atidėngti centrai liežuvio, judėjimo, dalis kaktos (intelekto dalis). Žiuri ir mąstai sau: adata paliesi tą ringelę — bekalbėdamas ligonis pertrauks savo kalbą, nes jam atims liežuvio judėjimą, įdursi kitą — pasikabins ranka, trečią — nustos koją valdyti, virs ant šono ir tt.

Reginys taip įstabus, kad iškarto netiki, jog tai butų gyvas žmogus prieš tave o ne prirengtas anatomijos lekcijai lavonas, arba muziejuje bonkoje išstatyta galva su atidengtu svarbiausiu ir įstabiausiu gyvybės organu. Užklaustas, kaip save jaučias, ligonis atsako — gerai; kalbėdamas nei kiek neklysta, atmintis tvirta (temperatura arti normalės), viena tikt — nustojo užuodęs, ramiai uosto štinkspiritą ir negali pasakyti, kas ten. Tiesą, įsižiurėjus į jį iš šalies, jis išrodo bent kiek nuliudęs, nuobodus, mažai kalba su draugais, laikosi nuošalyje. Vienok — tat ne nuostabu — pati mintis apie tokią baisią žaizdą, apie tolimesnes jos pasekmes — užnuodyje upą; sužeistasis galvon žmogus kaip tai instinktyviškai (savaimi) jaučia, jog tai ne paprasti niekai.

(T. B.)

("Liet. Žin.")

KARĖS NELAISVIAI VOKIETIJOJE DIRBA.

Vokiečiai turi paėmę į nelaisvę apie 200,000 Rusijos kareivių ir šiaip žmonių, ir apie pusę milijono francuzų, belgų ir anglų. Šitie septyni šimtai tukstančių žmonių dirba prie čystijimo upių ir prie pavertimo raistų į derlingą žemę. Vokiečiai mano, kad į rudenį šių metų tie nelaisviai pavers į derlingą žemę apie 500,000 margų lauko. Taip vokiečiai elgėsi ir 1870 metuose, kada turėjo paėmę apie 385,000 francuzų.

PO MEDŽIU.

Gerbiamiejie:

Šiandien man atėjo mintis pakalbėti su jumis apie musų bėgančius reikalus. Tie musų bėganti reikalai taip arti mųs stovi, kad mes kaip valtįs ant jų plaukiojame; kur tik žengiame, kur ką veikiame, vis musų reikalai ir aplinkybės arti musų. Kiekvienas iš musų turime skirtingas aplinkybes, kiekvienas turime savo kelią ir visi randame į valias erškėčių ant kelio, kuriuom mes vaikščiojame. Kaip išaiškinti kiekvieno erškėčiuotą kelią, nes ištiesų ant kelio pažiurėjus erškėčių nėra. Vienok erškėčius, akmenis ir griuvėsius mes randame, kur tik einame, nežiurint, kad nevaikščiojame po girią nei po skalas. Erškėčius randame darbdaviuose, erškėčius randame pramonėje, erškėčius randame suėję savo draugą, erškėčių netruksta ir musų šeimynose: visur pilna tų smailų akmenų per kuriuos mes einame, lipame, keliaujame artin savo grabo. Tu, vargše darbininke, tavo rankos puslėtos, tau prakaitas išnešė revus per kaktą nuo sunkaus darbo, tau yra sunku gyventi pasaulėje bet tu gyveni, tu išlaikai savo sunkenybę, naštas, ir per erškėčius eini, kartais nusišypsodamas.

Ana magnatas palociuje, jo minkštos rankos, veidas nesuvargęs nuo prakaito, jam nieko rodos netruksta, jo tarnai visko jam pristato; bet jis tankiau suklumpa po savo našta, jis neatlaiko savo daug baisesnių aplinkybių. Tai-gi kiekvienas pasaulėje turi savo kelią erškėčiuota, sunkų. Jei gu suklumpa turčius po savo našta, kaip nesuklupti tau, vargše darbininke, kaip nesuklupti tau, motina su vaikučiais, kaip nepražųti siratai? Daugelis mųs suklumpam po sunkiom naštom ir žųstame kaip musės. Kiekviena diena, menuo ir metas, pražudo mųs daugybes.

Mumi žųstantiem gyvunam reikia daugiau atkreipti ant to atydą, reikia atrasti priežastis, dėlei kurios mes žųstame. Kaip mes tikrai jieškosime, mes atrasime baisią juodą tamsybę, kuri apsupa musų gyvenimą. Tamsybė, netobulumas, neišlavintos musų smegenys, laiko mus už gerklės, smaugia ir stume į prapultį. Ar turtas vargšą žmogų išgelbėtų nuo prapulties, tai yra klausymas, ant kurio aš atsakyčiau, ne, ne turtas bet vargas ir mokslas žmogų išgelbsti, išauklėja, padaro geru žmogum šeimynoje, geru draugijoje ir geru ukėsu-piliečiu. Daug man teko matyti vargšų žmonių, kuriuos turtas be mokslo visai pagadino. Pražuvo visai, jeigu butu vargšais buvę, gal dar ir šiandien butų gyvenę. Tai-gi, mieli broliai, užvis daugiau mumi reikia mokslo, tyro mokslo, ne to mokslo, kuris žmogų ant žmogaus stume loti, siundo draskyti; bet to mokslo, kuris mokina, kaip pažinti tą rojaus daržą, tą pasaulę ant kurios mes patekome kelis metus pagyventi; kaip pažinti tuos stebuklingus pataisymus čionai, kaip juos pagerinti, kaip palikti savo vaikam viską geresniame padėjime; tas yra musų šventas darbas, tas yra viena dovana iš penkių Dvasios Šventos dovanų. Todėl kiekvienam mumi esančiam varguosia, nedateklių ir alkį kenčiančiam, reikia gaivinti savę mokslu. Nieko nėra šventesnio, nieko nėra geresnio, kaip save lavinti; viso to, ko nemoki ir nesupranti, lavintis ir mokintis.

Bėganti musų kasdieniniai reikalai duoda mumi dideliai plačią dirvą ant kurios mes galime lavintis. Vienas iš geriausių daiktų žmogui vargšui lavintis, tai yra atlikti savo reikalus gerai, be pagelbos kito. Kasdieninius reikalus, kurie tau gyvenime atsikartos po tukstančius kartų, tu turi mokėti pats atlikti. Vienas labai svarbus iš daugelio tų kasdieninių reikalų, yra, pasirašymas savo laiško. Nemokėjimas rašyti ištiesų yra pasileidimas kiekvieno. Čia, ant žemės gyvendami, nežiurint kokiose sunkenybėse butume, kiekvienas turi progą turėti paišelį ir šmotą popieros ir gali išmokti rašyti, jeigu tik norės ir supras ką tas mokėjmas rašyti reiškia jo gyvenime. Jis reiškia daug, taip daug reiškia, kad gaila kas tos naudos nesupranta. Netrukus jau ir į Ameriką mųs žmones negalės atvažiuoti, tik iš tos priežasties, kad skaityti ir rašyti nemoka. Tai-gi, mieli broliai, paišelį į ranką ir pradėkime ir rašykime savo giminėm į seną tėvynę kad ir jie mokytųsi, nes kitaip pas mus negalės atažiuoti. Antras daiktas ko mumi labai reikia, tai lavinti taip sakant paprastą supratimą; kasdieninį supratimą, kurio mumi labai truksta. Jųs duodatės save mokinti tiem kurie patįs nesupranta ir nuveda jus į šoną kelio prie raisto, taip, kad paskui turite arba atgal grįšti į ilgą kelią arba per raistą klampoti. Visokiuose reikaluose jumi veda advokatėliai, kurie mažiau už jus supranta, bet veda įkalbėdami jumi nebutus daiktus, taip, kad pamislinate kalti budami liksite teisųs, arba su pagelba tokio "lojarėlio" kitą žmogų pasmauksite. Ne, mieli broliai! Ateis laikas, kad jųs suprasite, kad kaltu budamas paliksi kaltu jeigu ne vieną kartą tai kitą, ir kito nekaltai neužsmauksi bet tau pačiam "lojarėliai," kurie tave už nosies veda gerai kišenių patuštys. Mes turime daug visų tų kilpų, kurios suspaudžia dručiai ir priverčia gailėtis, užtai, kad neturime paprasto supratimo, kurio mes nesimokiname, tik vienas po kitam kaip lapės patenkame.

Dar trečią musų erškėtį priminsime, tai kvailas pasididžiavimas, kuris labiausiai ėda musų jaunus vyrus. Atminkite, broliai, kad dabar pasididžiavimas jau ne madoje, bet išsidėvėjo taip kaip kiekvienas daiktas išsidevėja. Dabar nusižemimas, kantrybė, yra daug daugiau savo laike ir daug lemčiau kas to laikosi. Jeigu nenorite draskyti savo kojų ant kelio erškėčių, štai te ranką ant geresnio, ant lygaus ir garbingo kelio!

MARGUMYNAI.

ŠIS-TAS APIE VOKIETIJĄ

Vokietija gana tirštai apgyventa žmonemis ir žemė išdalinta su pačėdyjimu. Vokietijoje, ant 67 milijonų žmonių randasi 5,756,000 ukių; pusė šitų ukių yra mažesnės kaip pustrečio amerikoniško akro žemės; apie 700,000 mažesni kaip 25 akrai . Suvienytose Valstijose yra apie 5,737,000 ukių ir daugiau kaip 3 penkdalįs turi nemažiau po 50 akrų žemės. Vokietijos valdžia mano, d kiekvienas sveikas žn uri turėti užsiėmimą. Jeigu jis pats neranda darbo, valdžia turi dėl jo pasirupinti. Žmones gyvenanti miestuose, ypatingai Berlyne, turi tam tikras tiesas kurių kituose kraštuose nerasi. Kaip tai: Namuose (t. y. ant balkonų) gėlių negalima laistyti kitam laike kaip tik 4 ir 5 valandose ryte. Niekam nepavelytina piano skambinti namuose pirm 7 valryto ir vėliau kaip 9 val vakare. Nepavelyta vėdyti paklodalai per langus iš pryšakio namo. Niekas negal paimti tarno be policijos žinios. Norėdamas persikraus tyti turi gauti daleidimą nuo policijos.

KOOPERATYVIŠKAS UKININKAVIMAS.

Kaip margas šis pasaulis ir ko ant jo nėra! Pietinėje Californijoje vietoje vadinamoje SanYsidro, gyvena apie 500 žmonių, kurie pametę vytis kruviną dorielį, gyvena ramybėje ant ukių. Jie yr susirišę į kooperaciją, kiekvienas paėmęs tiek žemės kiek jis pats gali apdirbti, be jokių samdininkų. Jie turi savo knygynus, viešas turi mokslaines, pritaikytas jų įdėjoms ir gyvenimui, gyvena visi iš savo darbo, niekam nedirba, nuo nieko algos neima ir niekam neduoda. Jie sukolektuoja kooperatyviškai savo produktus ir nuveža į San Diego kur užlaiko savo krautuvę ir ten pardavę, pasidalina savo pelną. Kooperatyviškai perka sau reikalingus daiktus.

KAIP KAREIVIAI PRIPRANTA PRIE KARĖS.

Lieutenantas Mangiarotti, norėdamas ištirti kaip kareivis jaučiasi eidamas ant karės, išklausinėjo 2,000 italų kareivių buvusių ant karės su turkais. Kareiviai pasakojo, kad didelė baimė ponavoja ant kareivio pakol jis nenuvestas ant karės lauko, ir pakol turi stovėti nieko neveikdamas; bet kada jau išgirsta priešo kulkas švilpenčias, ir gauna paliepimą šauti, tada baimė prapuola. Lieutenantas klausinėjo kokia siela tada kareivį paima: ar jis kariauja už mielę, tautą ar tikėjimą. Kas priduoda drąsą ir kas sustiprina. Kareiviai atsako, kad didžiausią sustiprimą duoda oficieriai, ypatingai kada jų lieutenantas pats nedreba iš baimės. Tas priduoda jiem drąsą ir jie mušasi nemanydami, nepaisydami už ką.

KIEK ŽIURKĖS PADARO NUOSTOLIŲ PER METUS.

Aprokuota valdžios kad žiurkės per metus padaro nuo 35 milijonų iki 50 milijonų dorielių blėdies sugadindamos javus, padegdamos namus. Neaprokuota kiek dar blėdies daro, užkrėsdamos žmones ligoms, ypatingai bubonišku maru. Suvienytų Valstijų valdžia per metus išrukina 1,500 laivų, kad apginti šią šalį nuo ligų parvežtų su žiurkėm iš kitų šalių.

VALKATA.

Keturių Veiksmų Dramos Vaizdelis.

LIUOSAI VERTĖ J. J. ZOLP.

(tasa.)

JURGIS. Ten kur ji šiame laike privalo buti. Savo kambaryje.

FADDEJUS. Aš ją noriu matyti.

JURGIS. Negali, nes ji miega.

FADDEJUS. O kas mane neleis?

JURGIS. Aš.

FADDEJUS. Tu?! Tu niekam netikęs valkata!? Ar užmiršai su kuo kalbi?

JURGIS. (Rimtai) Nors dėvi puikius rubus ir save ponu vadini bet nėsi vertas net žmogaus vardo.

FADDEJUS. Ir tu drysti prieš mane taip kalbėti?

JURGIS. Taip. Dėl josios esu ant viso ko pasirengęs.

FADDEJUS. Ar taip!? Užaugo jau tau nagai. Pažiurėsim. Mes juos tuojaus nukarpįsim. Kaip matau tu nori eiti atgal į kalėjimą.

JURGIS. Ir palikti ją vieną tavo persekiojimams. Ne, tukstantį kartų, ne.

FADDEJUS. Liudmila turi iš čia išeiti kaipo mano pati.

JURGIS. Niekados.

FADDEJUS. Kas-gi man gali užginti?

JURGIS. Aš, kaipo jos tėvas, užgįsiu (neramiai vaikščioja).

FADDEJUS. (Pajuokdamas su panieka) Kaipo josios tėvas. Ha, ha, ha... Gana iškilmingai skamba. Bet turi užsibaigti, matau esi užsikirtęs, tad reikia tvertis galutinojo budo... (nori išeiti).

JURGIS. (Užstoja kelią) Sustok. Tu eini policijos jieškoti.

FADDEJUS. Kas tau rupi. Šalin traukis iš kelio (laikrodis muša dvyliką).

JURGIS. Nei iš vietos. Ar girdi? Dvylikta valanda naktį, o tu išlaužei mano namo duris, įsiveržiai neikieno nesiklausęs, kaipo vagis. Ar tu manai kad kas butų, jeigu žmonės rastų už durų tavo negyvą kuną?

FADDEJUS. Ką tai reiškia?

JURGIS. Tu mane kankinai daugiau, negu žmogus gali iškęsti. Privertei priimti tėvo vardą, aš-gi likau jos tėvu, todėl dabar, kaipo jos tėvas, pasiryžęs esu apginti ją nuo visokių pasileidėlių. Šiame atsitikime jos išgelbėjimui randu tik vieną kelią...

FADDEJUS. Kokį?

JURGIS. Prašalinti tave iš šio pasaulio.

FADDEJUS. Ar tu mane manai nužudinti?

JURGIS. Kad ją išgelbėjus, taip. Nužudinti apgaviką su visais jo gudriais siekiais.

FADDEJUS. Traukis iš kelio (Išsitraukia revolverį).

JURGIS. Našlaičių ašaromis tavo gyvenimas pasotintas turi jau pasibaigti. (Griebia Faddejų už gerklės, ritasi valandėlę, galutinai prišlieja Faddejų prie stalo, sugriebia peilį ir iškėlęs murmėdamas nori nudurti. Tuom tarpu įbėga Liudmila, išsigandus ištraukia peilį).

V.

LIUDMILA. Tėveli! tėveli!..

JURGIS. (Paleidžia Faddejų, dairosi lyg iš miegų) Ką? Kas čia pasidarė?

VI.

Ineina Zigmontas, Liniavičius ir du policistu.

LIUDMILA. (Pamačiusi Zigmontą, išmeta peilį ir bėga prie jo prisiglausti) O Zigmontai, Zigmontai!(Faddejus tuom tarpu keliasi, taisosi rustai žiurėdamas į Jurgį).

LINIAVIČIUS. Faddejau! ar tamsta čia! Tai ją pirmiau atradai, negu mes? (Eina prie Faddejaus, norėdamas jį pasveikinti).

ZIGMONTAS. Kas čia atsitiko?

LIUDMILA. (Vis prisiglaudus) Tai reiškia, kad šitasai žmogus (rodo į Faddejų) inerzino mano tėvą ligi paskutiniam laipsniui. Net mane šiurpuliai perima apie tokį žmogų pamisłyjus.

ZIGMONTAS. Kodėl mums nei vieno laiškelio neatsiuntei.

LIUDMILA. Daug kartų rašiau ir siunčiau per Faddejų, bet turbut jisai juos visus tyčiomis nudangino.

LINIAVIČIUS. Faddejau! ar-gi tu galėjai taip padaryti?

FADDEJUS. Ką tik dariau, tai vis tik iš meilės į ją taip dariau; bet kad šiandien mano meilė paniekinta ir ji su manimi neapsiima gyventi, prisiekiu jog jijė taip-gi niekuomet neliks jojo pačia (rodo į Zigmontą).

ZIGMONTAS. Kas-gi man užgįs?

FADDEJUS. Tavo tėvas galėjo leisti apsivesti su valkatos dukteria, bet niekuomet neleis apsivesti su pabėgusio iš kalėjimo žmogžudžio dukteria.

ZIGMONTAS. Žmogžudžio duktė... Ar-gi jijė nebus mano (apkabina Liudmilą).

JURGIS. (Rimtai) Na o kur tas yra žmogžudys?

FADDEJUS. Ir tu dar drįsti pasirodyti?

JURGIS. Kodėl ne. Nors esiu pabėgęs iš kalėjimo, bet visvien ji yra mano duktė ir niekas kitas negali vadintis jos tėvu. (Priėjęs arčiau prie Faddejaus su pajuoka) Na o ką? Jieškojai savo niekingiems užmanymams gudraus ant viso ko pasirengusio žmogaus, tai ir radai.

FADDEJUS. Policija! Štai žmogus, kurio jieškote. Iš kalėjimo pabėgęs žmogžudys. Imkite jį.

JURGIS. Taip aš juomi esu ir eisiu su jumis (atsistoja policistų tarpe). Aš vėl eisiu atgal į tą peklą, bet tik vardan jos. (Vienas policistų uždeda geležinius pančius) Puikus tai rankų papuošalas, nors nelabai malonus. Atleiskite man, ponas Liniavičiau, už suteiktus nemalonumus. Jeigu kuomet atsilankysite į tą miestą, nepamirškite manęs atlankyti ir mano namų pamatyti, kur visuomet aš gyvęsiu. (į policistus) Leiskite man valandėlę su ta mergele pakalbėti (policistai galva linktelėja). Širdingai ačiu, matomai jųs turite tikrai žmoniškas širdis. (į Liudmilą) Niekam nei žodelio neprasitarkie, kas čionai atsitiko. Aš einu atgal į tą peklą, bet su lengvesne dabar širdžia. Imk sau už vyrą kurį myli ir tik vestuvių dienoje, kuomet suneš tau dovanas, atmink tavo tėvelio dovaną, tą užvis brangiausią, ką tau duodu, tai yra liuosybę.

LIUDMILA. (Apsikabina Jurgį) Tėveli mano brangus! Tėveli!..

JURGIS. Nei žodžio. Nesigailėk manęs.

(Tąsa.)

ATEIK.

Pašvenčiu E. R.

Kai skaisti aušrelė prašvis,
Ir saulė linksmutė tekės,
Ir šaltosios rasos nukris
Nuo rožiu. Paukšteliai čiulbės
Sulaukę linksmutės dienos;
Ir miškas slaptingai šlamės,
Garbindamas didybę Gamtos —

Tuomet tai ateik pas mane
Linksmutė — kaip ryto aušra,
Kaip rožė raudona — skaisti,
Didi — kaip dievaitė Gamta.
Ateik! Ir krutinei įkurk
Galingus poeto jausmus,
Ir ranką padavusi vesk,
Kur meilė nušviečia takus...

30-XI-14 P. K—kas.

V. Miškunytėi.

Kad vėjai baisiausi užeitų
Ir siaustų audros smarkumoj,
Kad debesįs juodi panertų
Mųs žemę nakties tamsumoj,
Kad rustus perkunas dundėtų
Ir gazdintų svietą žaibais,
Ir miškas nuliudęs šlamėtų
Ir verktų kas gyvas tiktais...
Kad žemė su dangum maišytųs
Ir svieto pabaiga darytųs
— Tu juokis!
Tu juokis iš audros siautimo,
Iš rustaus perkuno ir žaibų siutimo.
Buk drąsi!Tenedreba siela dą menka.
Tu juokis! Nes juokas labiausiai tau tinka...

P. K — kas.

LIEUVIAI AMERIKOJE.

Panelė V. Ignatavičiutė, žymi Clevelando L. Teat. Choro dr. solistė.

CLEVELAND, OHIO.

10 sausio, atsibuvo vakaras Clevelando Lietuvių Teatrališko Choro, surengtas "Tautos Fondo" labui. Programas buvo platus ir įvairus. C. L. T. C., režisuojant p. F. J. Klimavičiui, sulošė "Katriutės Gintarai." Veikalas paimtas iš lietuvių gyvenimo, ir gerai suloštas, labai patiko publikai. Rankų plojimui nebuvo galo. Žymiausiai atliko savo roles, p-lė O. Žvingiliutė, Katriutės rolėje; p-lė Ž. Bagdžiuniutė, Barbutės rolėje; p. J. Urbšaitis, Petro rolėje; p. P. Mockaitis, Jono rolėje; p-lė S. Ambrazaičiutė, Genutienės rolėje; p-lė V. Karickiutė Magdės rolėje. Kiti taip-pat, gana gerai atliko savo roles.

Po teatru, buvo prakalbos. Kalbėtojai buvo pp. Ig. Sakalauskas ir A. Staseliunas. Jų tema buvo dabartinė europinė karė. Po prakalbų sekė dekliamacijos. P-lė O. Žvingiuliutė padekliamavo "Karė" labai jausmingai, P. Kareckas, "Išjojant į karę;" M. Šimonis, "Karės Šauksmas," originalines eiles p. Ig. Sakalausko.

Po dekliamacijų C. L. T. Choras, vedamas p. V. Greičiaus, sudainavo sekančias dainas: Vyrų Choras, "Himną" ir "Miegok saldžiai." Maišytas choras, "Kur bėga Šešupė;" "Malda prieš karę;" "Viltis." Dainos išėjo labai puikiai. Toliaus p-lė V. Ignotavičiutė, soprano, ir p-ni S. Seičienė, alto, sudainavo duetą. P-lė Ignotavičiutė ir-gi padainavo solo "Užsimaščius mergelė." P-lė Ignotavičiutė turi labai dailų balsą ir taip užžavėjo publiką, kad su nuolatiniu rankų plojimu ją vėl iššaukė ant scenos ir ji dar padainavo "Kur bakužė samanota." P-lė Ignotavičiutė yra viena iš žymiausių Clevelando lietuvių solisčių ir nekartą atsižymėjo savo puikiu balsu ant scenos. Geistina butų, kad p-lė Ignotavičutė ir toliaus lavintų savo balsą.

Prie surengimo vakaro prisidėjo ir C. L. T. Benas, kuris to vakaro visą uždarbį, 30 dol., paaukavo "Tautos Fondui."

P. Šukys atspauzdino veltui apgarsinimus ir programus. Kiti lietuvių pramonininkai taip-gi prisidejo: pp. A. Kranauskas, T. Neura, M. Povilauskas, P. L. Sarkauskas, J. Brazaitis, J. Zitkevičius, A. Bartusevičius, J. Stepulionis, C. Pokeltis ir F. Razevičius, paaukavo užkandžių, saldžių gėrymų ir cigarų. P. A. Kranauskas, kuris visuomet pasirodo duosnus, ypač atsižymėjo šį vakarą.

Aukų ant vakaro buvo surinkta $ 8.10, o pelno liko $ 108.98 — Tai-gi nuo viso vakaro, liko $ 117.08 "Tautos Fondui."

Virš keturi šimtai žmonių prisirinko ant vakaro. Užbaigus programą, buvo šokiai, lietuvių ir anglų. Vakaras buvo labai įspudingas.

Garbė C. L. T. C. Dr. kuri nesigailėjo padėti visas savo spėkas, kad pagelbėti vargstančius viengenčius, ir ačiu visiems kurie prisidėjo prie šio vakaro. **M. J. Š.**

SO. BOSTON, MASS.

Nedėldienio vakare, 10 sausio bažnytinėje svetainėje atsibuvo prakalbos "Bostono Lietuvių Kooperacijos." Prakalbas atidarė p. Miskevičius, dr-jos pirmininkas. Jisai paaiškino draugijos dabartinį stovį ir ragino žmones prisirašyti prie jos. Kiti kalbėtojai buvo pp. Ivaškevčius, Jerosevičia, ir J. Pėža iš Norwood. Buvo kalbama ape kooperacijų naudingumą, kaip jos tikrai sumažina valgio kainas ir tt. Patarta tiem lietuviam, kurie nenorėjo prigulėti prie kooperacijos, nors eiti į jos krautuvę pirkti valgomus daiktus, o ne pas svetimtaučius arba pas nususius žydus, kurie tik apgaudinėja žmones.

Žmonių buvo prisirinkus pilna svetainė, tik nevisi mandagiai apsiėjo. Ypač burelis jaunų, kurie gilumoje salės per visas prakalbas, taip kėlė triukšmą, kad net kartais negalima buvo girdėti kalbėtojų. Galutinai, žmones pasipiktinę, pradėjo skirstytis, ir liko tik apie penkiosdešimts. Apart to prakalbos labai gerai pavyko. **Julius Caesar.**

LEWISTON, ME.

Sausio 10. d. atsibuvo susirinkimas D. L. K. Gedimino dr-jos. Du labai naudingu sumanymu tapo įvykdinta: 1) Įvesta pamokos kursai, kuriuose, 2 val. ant savaitės, Gedimino dr-jos svetainėje bus mokinama rašymo, skaitymo ir skaitliavimo. Mokytojais bus pp. Liaudanskas ir J. Dailyda. Kviečiama visi nemokantiejie arba mažai mokantiejie. 2) Paaukauta iš draugijos iždo 50 dol. į vietinį fondą, šelpimui musų nukentėjusių viengenčių.

Tą pat vakarą, Gedimino dr-jos svetainėje atsibuvo T. M. D. 34 kuopos paskaitos. Paskaitą laikė p. J. Liaudanskas. Tema: "Dvasios išsivystijimas." Prelegentu nusisekė gerai, vienok butų patartina imti žemesnes temas — nes visi mųs žmones dar negana išsilavinę suprasti taip augštus ir moksliškus daiktus.

Prie paskaitos buvo ir keleta dekliamacijų. T. M. D. 34 kp. buvo jau veik numirus, kaip įgijųs naujų narių, delto naujų spėkų, pradėjo vėl gerai gyvuoti ir darbuotis žmonių bei Tėvynės labui.

Pelišos Žvėjis.

CHICAGO ILL.

Noriu pranešti gerb. "Amerikos Lietuvio" skaitytojams, kad svetimtaučiai, Chicago, išleido rinkinį lietuvių šokių, pavadinta "Lithuanian Dances." Rinkinyje talpa sekantiejie šokiai su muzika del piano:

1 —Suktinis. 2 —Polka — Koketka. 3 —Aguonelė. 4— Noriu miego. 5 — Klumpa kojis.

Paliksiu komentarus musų kritikams apie šitą dalyką. Reikia tik paminėti, jog man teko girdėti, kad šie lietuvių šokiai bus taipgi mokinami, tarp kitų tautų šokių, vaikams viešų mokyklų.

Šiaip nieko tokio čionai nėra, nors yra daug bruzdėjimo, bet vis tik energijos aikvojimas. Ergeliai už aukas ir fondus tai dabar pas mus didžiausi ginčai; daug asabiškumų net iš to kyla.

Žmonių negalima tiek kaltinti kiek laikraščių apžvalgų rašėjus.

Žemaitis.

ANSONIA, CONN.

10 sausio atsibuvo antras susirinkimas, visų Ansonijos draugijų (išskyrus "S. L. A." kp.) "Konferencija" pavyko gana puikiai. Ant pirmutinio susirinkimo likos nutarta, po ilgų ginčų, kad surinktos aukos, nukentėjusiems nuo karės lietuviams, butų siunčiamos tiesiog į Vilnių, neužsitikint jokiam "fondui". Kasierium tapo išrinktas A. Mureika, po $ 500. kaucijos. Dalyvavo delegatai iš šių draugijų: "L. Šviesos Dr. A." "L. Polit. Kliubo" "Šv. Antano Dr." D. L. K. Vitauto" "L. Šv. A. Parapija" "L. S. S." 186 kp. Nutarta pradėti rinkti aukas nuo 24 sausio. Tą pačią dieną bus viešas susirinkimas ir prakalbos, ant kurių kalbės vietiniai.

23 d. sausio atsibus puikus teatras ir balius,, kurį parengia "Lietuvių Šviesos Dr-ja Amerikoj." Bus perstatyta "Amerika Pirtyje" Veikalas jau senas ir labai juokingas.

Geistina butų kad ir iš kitų miestų atsilankytų ypatos norinčios pamatyti tokį puikų veikalą.

J. P. Chupas.

Dabartinė Europinė Karė.

Parašė Dr. F. B. Puskunigis.

(tąsa)

Prasidėjus karei Austro-Vengrijos kariumenės upas buvo daug geresnis, nei dabar. Pirmi jos kariški žingsniai link Serbijos ribų (rubežių) su jos sostopyle Bielgradu Austrijos pasienije darė gerą įspudį ant jos kariumenės. Bet vėliau kuomet Rusija ėmė mobilizuot savo kariumenę ir siųst ją į Galiciją, tai Austro-Vengrijos akįs pasidarė didesnės. Stumiant rusams austrus lauk iš Galicijos—jų kariumenės upas ėmė pult žemyn. Austro-Vengrija susidėdama iš daugelio tautų, kurių tarpe slavų tautos lošia nemažą rolę, didelės harmonijos kareivių tarpe negalėjo buti.. Tuom labiaus kad Austro-Vengrija veik netiesotai užpuolė ant slavoniškos valstijos Serbijos. Rusijos pagelba serbams labai blogai atsiliepė ant austrų kariumenės iš morališkos pusės. Lenkai kareiviai Austro-Vengrijos armijoje negali norėt jai pasisekimo, nes jie žino, kad Rusijai laimėjus Lenkija liks suvienyta. O juk jie to ir trokšta. Tik ta dalis Austro-Vengrijos kariumenės, katra susideda iš vokiečių ir vengrų da šiek tiek palaiko jos armijos spėką. Bet vengrai ir neprielankiai žiuri į teutonų hegemoniją. Jie norėtu visai atsiskirti nuo Austrijos ir padaryt atskira vengrų valstiją. Viskas kas viršui pasakyta veda prie vienos konkliuzijos (išvedimo) t. y. kad Austro-Vengrijos kariumenėje gyvuoja blogas upas. Rusijos pasisekimai prieš austrus tą aiškiai liudija. O taip kaip rusams pavyko jau kelis kartus sumušt Austro-Vengrijos armiją ir išstumt ją iš dalies Galicijos, tai jos kareivių dvasia da labiau nupuolė. Gal jau nėra ten ne vieno kareivio, katras nežinotu, kad juos rusai sumušė. Tas gimdo neužsitikėjimą ir mažina viltį ant laimėjimo. Tos vienutės Austro-Vengrijos kariumenės, katros iš pradžių kovojo už savo šalį su didžiausiu pasiryžimu, matydamos kas kart vis didesnius nepasisekimus ima šnairai žiurėt į savo sėbrus kareivius kitataučius. Tas ardo solidariškumą kareivių tarpe ir turi labai blogai atsiliept ant tolimesnio karės bėgio.

* * * *

Francijos kariumenė buvo geram upė kaip prasidėjus karei taip ir dabar francuzai turėdami didelę neapykantą prie vokiečių už atėmimą nuo jų 2-jų provincijų Alzacijos ir Lotaringijos. Jie per visą 40 metų laukė tik progos idant gavus vokiečiams atkeršyt. Dvasia pagiežos buvo įleidus gilias šaknįs į Francijos liaudį. Nuo paprasto kaimo berniuko lig pirmam ministeriui vienas noras matyt Franciją laimingą ir galingą pas visus viešpatavo. Francuzai ėjo kovon su vienu siekiu — pergalėt, arba mirt, kitokią mintį jie bijojo įsileist į savo galvą. Tą matant reikia tikėt, kad visą Francijos kariumenė yra geriausiam upe. Tas upas tuom labiaus pakilo kuomet vokiečiai buvo atmušti nuo Paryžiaus. Kiekvienas Francijos kareivis turi senas tradicijas apie jo Tėvynės garbingas dienas. Tas, žinoma, skatina jo energiją ir duoda užsitikėjimą kaip savim taip ir visai kariumenei. Įsilaužus vokiečiams į žieminę Franciją, jos gyventojų butainės (namai) likos išardyti, jų miestai išgriauti; dailiausi senovės paminklai kaip viešnamiai, katedros ir t. t. liko paversti į kruvas griuvėsių. Tą matant francuzų-kareivį ima apmauda ir da didesnis pasiryžimas kariaut lig paskutinąjai.

(toliau bus)

Įvairios Žinios.

INDIJOS TIGRAI.

Kas met tigrai suėda tukstančius žmonių, Indijoj. Kaikuriose vietose žmones negali visiškai gyventi iš priežasties tigrų.

Kaip pirma kart gelžkelis buvo įvestas per tankumyną Nepalo, mažos karalystės ties Himalajos kalnų, sprogimas dinamito su kuriuo kaip kada padarė kelią, taip išgazdino tigrus kad jie visi nubėgo už 150 m. Pirmiau ten visai negalima buvo gyventi o dabar, per du metu neivienas darbininkas neprapuolė. Paskui trečią metą, vieną naktį 15 darbininkų prapuolė. Enžinieriai apsaugojo geriau darbininkų triobeles ir netrukus gelžkelis buvo užbaigtas be jokios kitos nelaimės. Per pirmą metą po atdarymo gelžkelio nei vienas tigras nebuvo patėmytas — mat staugimas enžinų juos išgazdino. Paskui, rugsėjo mėnsyje, 1899, trukis nuėjo nuo rėlių už tai, kad ženkladavis nebuvo savo vietoj. Tigrai atakavo nelaimingą žmogų signalų bute ir išvilko gyvą į tankumyną; ukininkai gyvenanti anapus gelžkelio girdėjo jo kliksmą paskendant tolumoj. Aišku, kad ir enžino staugimas neišgazdino tigrų — jau jie buvo pripratę prie to viso. Tą pat metą, lapkričio mėnesyje, 9 kiti gelžkelio darbininkai buvo suėsti. Galutinai du tigru atakavo stacijos užveizdėtoją ir jo šeimyną. Per dvi valandas jie kovojo už savo gyvastį, telegrafuodami dėl pagelbos. Pagelba atėjo bet pervėlai. Tigrai buvo įsiskverbę per nedručiai uždarytą langą ir išvilkę bėdinus žmones.

Nuo to laiko gelžkelio kompanija pastatė visur storo akmenio namus — su labai siaurais langais ir durimis. Šiose triobelėse buna visuome užtektinai vandenio ir maisto ant keletos dienų. Taip-gi yra telefonas, kuris susineša su dviem arčiausiom stacijom. Iš priežasties šio atsargumo, paskutiniuose penkiuose metuose daug mažiau žmonių pateko tigrams; vienok visoj Indijoj kas met dar šimtai gelžkelių darbininkų suėsti šių baisių žmogėdžių.

Gately & Rogers

DRAPANŲ KRAUT

Galite pirkti drapanas mokėdami $1.00 ant nedėlios.

Vyrų siutai, overkotai, moterų dresios ir kotai.

Ateikite visi!

Gately&Rogers

21 Pleasant St.
Worcester, Mass.

PRAKILNUS ŽMOGUS.

Clarence H. Howard, prezidentas Commonwealth Steel Co. yra tikrai prakilnus žmogus. Jisai yra labai priešingas karei, kurią jis vadina barbarišku praktiku, atsilikusiu 200 metų nuo dabartinio 20-to šimtmečio. Jisai yra taip persitikrinęs kaslink neapsakomą biaurumą ir nereikalingumą karės, kad kaip jis gavo 2 milijonų dol. užsaką padirbti kulkų ir granatų, jis susyk visiškai atmetė ją. Jokiose aplinkybėse ir už jokį pelną, jis nėdalyvautų ėmime žmogaus gyvasties, sakė jis.

FILIPINAI VALGO ŽIOGUS.

Vienas iš puikiausių valgių Filipinų salose, yra sutaisyta iš džiovytų žiogų. Kas met 3 tukstančiai tonų žiogų parduodama mieste Manila.

Kas dešimts metų buna amaras žiogų. Tame šiltame krašte sunkiau išnaikinti žiogus nei kitose žemėse, kur šaltis pagelbsti.

Tai-gi puščiose kaip tik prisiveisia žiogų, iškasama dideli lėkšti šuliniai, kuriuos pripildoma kerosinu. Filipinai tada iš visų pusių užklumpa ant žiogų ir varo juos prieš save į tuos šulinius. Tada, kaip šuliniai pilni, išima žiogus, sudžiovina juos ir siunčia ant turgaus.

ŽMONES GALI DAUG IŠMOKTI NUO GYVULIŲ.

LOS ANGELES CAL. Profesorius R. L. Gardner, garsus tyrinėtojas gyvulių ir žvėrių, tvirtina kad netolimoje ateityje žmones galės susikalbėti su gyvuliais. Jisai taip-gi sako, kad bitės gali mus daug ko išmokyti apie visuomenišką - komunistišką gyvenimą. Pavyzdin, kaip prašalinti tuos, kurie nedirba. Kregždės ir strazdai mokina mus murinykystės. Gorila, beždžionė, daug sumanesnė už mus šeimyniškame gyvenime nes niekados iš poros nesiskiria. Profesorius pavaišėjęs minėtam mieste, išvažiavo į Kongo, Afrikoj, tyrinėti toliaus žverių gyvenimą.

Redakcijos Atsakymai.

Korespondentams: Mes labai esame dėkingi visiems musų viengenčiams, kurie maloniai suteikia mums žinutes iš musų brolių gyvenimo, apie jų veikimus ir tt. Bet "Amerikos Lietuvis" budamas bepartyvišku, vengia visokių barnių bei partijų vaidų ir vien rupinasi suteikti savo skatytojams naudingas ir teisingas žinias. Korespondencijų kurios vien sukelia vaidus, arba ypatiškų šmeižimų, širdingai meldžiame mums nesiusti, nes panašųs raštai jokios naudos neatneša ir mes jų netalpinsime. Meldžiame rašinėti trumpas, teisingas, svarbesnes žinutes iš įusų kolonijų, kurias mes noriai talpysime.

P. P. O Kapickui: Jusų raštelis labai teisingas, bet jau mes mėginsime išvengti blogų korespondencijų ir jusų ilgo raštelio netalpysime.

P. B. Laučiui, — Tamstos eilių netalpysime, netinka.

P. J. K. Vargdienėliui, — Tamstos žinutės netalpysime nes neįdomi. Prašome parašyti ką nors iš visuomeniško gyvenimo Tamstos miestelyje. Tamstos straipsnelį "Meilė" peržiurėsime.

P. Merkynės Vaidylai, — Ačiu už eilutes; talpysime, kuomet bus vietos. Malonėkite ir daugiau šį-tą parašyti.

P. J. Baubliui, — Eilučių netalpysime — persilpnos.

P. J—s. Tamstos atsišaukimo į Worcesterio tautiečius netalpysime nes persilpnai parašytas.

P. Ž—kas, Tamstos pasaka "Jis mylėjo" netinka, netalpysime.

P. A. Pozalskui. — Ačių Tamstai už suteiktą žinutę. Prašome tankiau mums rašyti. Šį kart netalpįsime, nes tilpsta kito musų korespondento pranešimas apie tą patį dalyką.

Laiškai iš Lietuvos.

(Perduotas p. T. Rusecko, Worcester.)

Gruod. 1. 1914.

...Linkime jumi laimingo gyenimo ramiojoj šalelėje už jurių marių kur nepučia šiaurųs vėjai kurie drasko mųs Lietuvą.

Da mes toj pačioj vietoj gyvename kolei Viešpats laiko savo maloninga ranka. Bet kaip baisu buvo negalime nei aprašyti. Nemanėme kad liksim gyvi kaip pasidarė triukšmas per šv. Mateušo švente. Nuėjome į bažnyčią, ugi žiurime kad pilna bažnyčia, pilnas bokštas kareivių — o kunigų nėra kaip tik vienas Andziulis, kuris laikė mišias labai angsti; žmones veliau atėje jau nerado kunigo bažnyčioje. Katrie spėjo ant mišių tai sakė kad bėgtume visi namon nes jau priešas visai artinasi. Žmones grįžo namon, nežinodami kur pasidėti, kur bėgti. Baisu buvo pažiurėti į laukus kur bėgo žmones su gyvuliais, su vežimais prikrautais daiktų. Vieni bėgo į girias, kiti ant Prienų nes nežinojo kur dingti. Žinoma ponai išvažiavo į kitas rėdybas o jei katrie sugryžo tai tik apvogti, prasivalgę. O prasti žmones, nežinojo ką daryti. Žinoma ir iš prastųjų, nekurie išvažiavo į Vilnių arba kitur. Skriaudžių, Paežerių, Garlevos ir Veiverių kunigai taip-gi buvo išvažinėje. Veiveriuose liko tiktai kun. Andziulis kuris ramino žmones. Garlevos sugriovė tokią dailią bažnyčią užtai, kad buvo netoli portų.

Mauručiuose neliko nei vieno žmogaus, taip buvo ir su rešta aplinkinių kaimų. Bėgo visi žmones — tik nežinojo kur. Kad mirtis juos ir kitur sutiks bile ne ant vietos;—negalėjo rimti, manydami kad kitur netaip greita mirtis juos ras. Visur baisu, nerasi žmogų kuris kalbėtų apie ką kitą, kiekvienas tiktai, "Kur pasidėsim? Kaip bus? Liudnas ruduo o Dievas žino kokia bus žiema, gal dar baisesnė."

Kurie išbėgo, palikdami ukę, tai tų sušėrė arkliams šieną ir javus. Iš mųs tik vienas buvome namie, tai panevaliai atėmė 50 pudų šieno, o pinigų nedavė. Taip visi turėjo labai didelius nuostolius, o kaikurie liko visai biedni, be nieko.

Baisu buvo pas mus. Kad butum galėję, butumę visi pas jus į Ameriką atvykę...

Ruseckas.

(Perduotas p. A. Kriaučiuno.)

Vladislavovas 1. d. gruod. 1914.

...Musų miestelis nubaustas nuo Dievo. Sužeista bažnytėlė ir visi namai o daugelis visai išdegyti; visame miestelyje jokios tvarkos nėra. Iki šiolei perleidom visko, ir gero ir blogo. 3 sąvaites pragyvenome po valdžia prusokų o dabar jau vėl sugryžom po savųjų. Sunku gyventi karo metu, tame krašte kur karas vargina kiekvieną žmogų: visi turtingieje pavargo o biedniejie visai suvargo. Kurie neteko arklių ir gyvulių o pašarą sumažino. Jakiavičių kluonai ir tvartai sudėgė o gyvulius išvarė prusokai ir arklių skaitlius sumažėjo. Jakiavičius išėjo karan... Ugnis daug aplankė šįmet Naumieščio parapiją ir kitas apylinkines. Sudeginta keleta bažnyčių ir visi apylinkiniai dvarai. Širvintos neliko nei vieno muro. Naumiestyje nušovė 7 žmones ir kelis sužeidė. Nuo žmonių atėmė patalines ir drapanas ir taip geresnius daiktus. Daržovių šįmet mažai mums liko.

Per dvi savaites buvo mušiai po miestą ir mes turėjome išbegti naktyje į kaimą, nes miestas pradėjo labai degti. Kad Dievas duotų taiką, kad galėtum sugryšti į paprastą vietelę. Sunku buti su mažais vaikais pas svetimus, neturint savo nieko. Neturime pinigų nes seniai jau darbo negalima buvo gauti; neturime malkų — vaiskas viską sudegino.

Agota Kriaučiunienė.

(Perduotas p. Stakaliuno, Worcester.)

Suvalkų rėdybos
2 gruod. 1914.

Pas mus jau biskį ramiau. Bus trįs sąvaitės, kaip nusimušė už Gumbinės, tai net ir armotų balsai jau mažai girdėti. Kaip germanai pas mus buvo, jie mųs atėmė arklius ir kiaules, suėdė bulves ir visas daržoves numynė. Aplink mųs namus tik vienos duobės bombų išneštos. Ačių Dievui nors mųs stubos neuždegė o kaip Kirsuose ir Roblaukiuose, tai nėvieno gyventojaus neliko. Katrų namus nesudegino tai prusokai sugriovė. O Kopuose ir Alvite taip-gi daug gyventojų sudegino. Alvito bažnyčią sugriovė ir daug žmonių užmušė, tarp kurių ir Kilikevičienė, kuri parvažiavo iš Amerikos. Mųs ciesorius labai geras ir mielaširdingas. Jisai visų iškadas surašė ir ketina visiems užmokėti...

Stakaliunai.

Did-kunigaikštis Aleksandras, švogeris caro. Neseniai buvo pranešta, buk turkai jį užmušė Kaukazoje; pasirodo kad ta žinia neteisinga.

(Perduotas p. Adomaičio iš Lewiston, Me.)

Suvalkų rėd.

... O dabar duodam žinoti apie savo gyvenimą. Mes savo daiktelius, patalinę ir kitus drabužėlius laikome į žemę užkasę. Kai kokią dienutę viskas aptyla tai vel išsiimam iš žemės, pradžiovinam ir vėl užkasam į žemę, nes bijom kad vėl neatsitiktų toks didelis mušis kaip pirmiau buvo. Mųs kariumenė netikėtai parėjo nuo Karaliaučiaus per Sudargus traukė ant mųs, o prusokai per Slavikus atėjo, didelė daugybė, sakė, kad į 2 milijonu buvo. Ties mumis prasidėjo muštis, tik pasijutome ugnyj ėsa; negalėjome niekur nė išbėgti; suvirtome stubutėje ant grindų ir šaukėmės prie Visų Šventų. Tik užė, kaukė kanuolių ir šautuvų kulkos, ugnis ir šviesa lėkė per mus, bet dėkui Dievui iš šeip jau žmonių neužmušė nė vieno. Prusokų užmušė į tris šimtus ir armijos generolą. Vieną dieną nuo pietų mušėsi iki rytmečiui, paskui musiškiai atsitraukė. Prusai per Naumiestį bėgo už akių musų kariumenei, norėjo apsupti iš visų pusių, tai po Seredžium dručiai susimušė daugelį prusų, o armija aplinkui buvo, nežinojome nei galo nei krašto. Stovėjo per keturias dienas, visus gyvulius išpjovė, paskui vėl į Prusų žemę ištraukė, paskutinius gyvulius išvarė ir drabužius išgabeno. Daug žmonių turėjo važiuoti į Prusiją ir nuo to laiko prapuolė. Turėjo važiuoti ir Kidulų Povylius ir nuo to laiko negirdėti apie jį. Mums teko užkasti nušautuosius prusų arklius į žemę ir kasėme per tris dienas. Nagalime, negalime apie savo visus vargus aprašyti, tiktai nor biskį aprašome. Kad pas mus šaudosi iš kanuolių ir kulkasvaidžių, tai jau prie to visiškai pripratome. Pas mus tankiai susimuša musiškiai su prusų raiteliais ir pėstininkais. Laike šaudymosi mes sulendame į duobes, o paskui vel išlendame. Musų kunigai buvo išbėgę, varpų balso negirdėti buvo per ilgus laikus, tik dabar 4-ta diena kaip sugryžo kunigai ir pradėjo skambinti varpais. Pirmiau kad ir lavoną lydėjo be jokių gėsmių, be kunigo, be mišių ir be varpų. Vargingi ir grauduės pas mus laikai. Nėra kas daugau rašyti: ranka dreba, šiandien vėl pradėjo smarkiai kanuolės griausti, kad ir langai dreba...

VIETOS ŽINIOS

Nedėldienio vakare, 17 d. saus. parapijinėje svetainėje tapo sušauktas per vietinį kleboną viešas Šv. Kazimiero parapijos susirinkimas, dėlei apsvarstymo reikalų parapijos, kaslink statymo naujos bažnyčios. Visi parapijonai užsimokėję savo mėnesines mokestis į parapiją už uštisus pereitus 1914 metus, buvo kviečiami atsilankyti ant šio susirinkimo. Taip-gi ir tie parapijonai kurie yra įmokėja į šią parapiją nemažiau kaip 30 dol.

Pirmiausiai gerb. klebonas paaiškino apie finansišką parapijos stovį, iš ko pasirodė kad visa bažnyčios skola atmokėta. Nors da yra 5,000 dol. skolos ant svetainės, bet užtai yra bankoje 5,500 dol. del naujos bažnyčios statymo, pridėjus dar ir choro sudėtus pinigus, kurie yra skiriami naujiem vargonam, iš viso apie 300 dol. kurie susidėjo rengiant teatrus, ir šiap pasilinksminimus. Garbė už tai vietiniam vargonininkui p. Čižauckui kuris dėlei to yra daugiausiai pasidarbavęs. Reikia pridėti dar dviejų draugijų merginų ir moterų, kurių pinigai yra taip-gi padėti atskirai į banką. Taip kad iš viso pasidaro virš 6,000 dol.

Taip-gi buvo rodomi naujos bažnyčios planai. Matomai jie žmonėms labai patiko.

Po to gerbiamas klebonas paaiškino kaip yra lietuviams reikalinga mokykla. Aiškino kaip dabar lietuvių vaikai eidami į amerikiečių mokyklas labai greitai ištautėja, kad jie paskui negodoja savo tėvų, nemyli savo šalies, niekina savo tėvų papročius ir t. t. Privedė pavyzdžiui lenkus, o ypač francuzus kurie turėdami savo parapijas, pirmiau įsteigia mokylas o paskui bažnyčias. Po tam balsavo, ką pirma reikia statyti, ar mokyklą ar bažnyčia. Veik vienbalsiai nutarta statyti bažnyčią, kuomet bus sudėta 25,000 dol. Manoma, kad reikalingi pinigai susidės iki kitam pavasariui (t. y. 1916'. Jeigu žmones sudės $20.000iki 31 geg. 1915,klebonas paaukaus nuo savęs tukstantį dolierių bet jeigu suma nebus sudėta iki paskirtam laikui, klebonas bus taip-gi atliuosuotas nuo savo pražadėjimo. Ir tuomet, du syk į metą bus renkama auka dienos uždarbio.

Del pinigų aukavimo, bus išdalinta tam tikros kortelės bažnyčioje ant kurių kiekvienas aukautojas pažymės kiek jis aukauja.

Nutarta nestatyti bažnyčios brangesnės kaip 65,000 do.

Parapijonai, pakviesti klebono balsuoti kas link reikalingumą naujos parapijos, veik vienbalsiai nutarė kad nereikalinga.

Klumpakojis.

---

3 mergaitės prigerė.

Clinton, saus. 17. Trįs mergaitės, Monica Grady, Annie Hester ir Agnes Sheridan, visos 10 m. amžiaus, prigėrė šiandien, kuomet ledas ant Big Pond, kur jos čiužinėjo, truko. Mergaitės buvo surišę rogutes ir jų bendras žaismėse, Henry Kitredge, 12 m. amžiaus, jais traukė per ledą. Vaikas, kuris įpuolė į vandenį su mergaitėms tapo išgelbėtas, bet mergaitės buvo po ledu palindę ir iki jas ištraukė jos buvo negyvos.

Trįs laivai nuskendo.

Sausio 13, iš priežasties didelės audros kuri aplankė Worcesterį, trįs garlaiviai ant Quinsigmond ežero, "Venus," "Tathassit" ir mažesnė garinė valtis, nuskendo. Pulkas vyrų jau dirba, kad pakelti laivus į viršu, bet manoma, kad tai bus labai sunku nes du laivu nuskendo visai ant dugno, ir guli po 40 pėdų vandenio. Trečias laivas "Venus" nevisai ant dugno ir ją bus galima lengviau pakelti.

Pastojo kelią.

14 sausio du plėšiku pastojo kelią D. M. Lyons, norėdami atimti iš jo pinigus. D. M. Lyons kuris tarnauja kaipo vežėjas del Swift Co., gryžo iš Millbury į Worcester ir vežėsi su savim 75 dol. Privažiavus Dority Pond jis pamatė dvi stovinčias ypatas; kuomet jis prisiartino prie jų, vienas iš jų šoko ant vežimo ir atstatęs revolverį liepė iškelti rankas. Lyons, vieton pakelti rankas, spyrė su koja plėšikui į veidą taip kad jis nuvirto nuo vežimo ir virsdamas parmetė savo sebrą. Pasigirdo šuvis, bet neužgavo Lyono kuris užsipliekė savo arklį ir laimingai parvažiavo į Worcesterį. Worcesteryje jis pranešė apie tą atsitikimą policjai,

---

Vadenais paleistas.

Sausio 13, Felix Vadenais, kuris buvo suimtas 22 gruodžio už nužudymą žydo pirklio, Goldberg, tapo šiandien paliuosuotas, nes valdžia negalėjo rasti darodymų jo kaltės. Vadenais draugas, Gauthier, kuris buvo kartu suimtas, jau senei paliuosuotas. Kas užmušė Goldberg, turbut bus niekuomet nesužinota.

Juokai.

Mieste.

Žmogelis eidamas pro restauraciją skaitė:

"Pietųs nuo 12 iki 3 valandų už 60 centų." Atsigryžęs į savo žmoną tarė: "Eime, bobute, čionai už 60 centų galima valgyt ištisai per 3 valandas!"

Jankus: Kokios yra priežastįs persiskyrimų?

Šimkus: Vyrai, moterįs — ir vestuvės.

Gaila bonkos.

—Tas šungalvis, tas razbaininkas Jonas man galvą perskėlė su bonka — pludo Raulas.

— Ar tau taip gaila galvos? užklausė jo draugas.

— Kas tau galvos; pinigų už ją nemokėjau, bet bonkoj dar buvo iki pusei degtinės.

Antanas: — Aš mačiau tavo žmoną krautuvėje

Jurgis: — Ar matei jos auksinį dantį?

Antanas: — Ne, ji buvo susičiaupus.

Jurgis: — Tai visai ne mano žmona.

Vincas: Aš turėjau surį su abiem rankom valgyt.

.. **Stasys:** — Kaip tai?

Vincas: — Su viena ranka laikiau surį o su antra nosį.

Jaunutis.

MOTERŲ SKYRIUS.

Mergaitė kovoja draugе su kazokais.

Petrograd. Tarpe sužeistų rusų kareivių atvežtų į Raudonojo Kryžiaus ligonbutį Maskvoje randasi tula tvirta 20 metų mergaitė vardu Isaakov. Ji yra duktė turtingų tėvų ir prieš karę buvo atsižymėjus valdyme kardo bei pagarsėjus raitininkė. Pradžioje karės ji pasisiulė tarnauti kariumenėje ir tapo priimta kaipo laisvanorė į kazokų pulką.

Ant karės ji atsižymėjo kaipo gabus žvalgas ir vėliau dalyvaudama narsioje atakoje kazokų prieš prusų dragunus tapo sužeista šrapnele. Ji gavo Švento Jurgio Kryžių už savo drąsumą. Jos žaizda nėra pavojinga.

Kad turėti dailus plaukus.

Plaukai labai daug prideda prie gražumo ypatos. Visi žinom, kad pliką žmogų nieks nelaiko už dailų kad ir kaži-kokį ugį, veidą ir tt. jis turėtų. Taip-gi, gerai žinoma, kad dar lyg šiol nebuvo atrasta jokių vaistų, kurie tikrai užaugintų plaukus, juos padarytų tankesniais. Bet nei nereikia vaistų. Švariai, išmintingai dažiurėdamas savo galvą kiekvienas gali turėti dailus plaukus.

Jeigu matai, kad turi daug pleiskanų, reikia susyk pradėti išpraust galvą kasdien per sąvaitę, iki neliks neiviena pleiskanė. Kaip nebus pleiskanų, tada gali prausti galvą tik sykį ant sąvaitės ir tas bus užtektinai. Bet niekuomet nereikia prausti galvą rečiau kaip kas sąvaite, nes skylutės galvos odos bus užkimštos purvu ir pleiskanės vėl atsiras.

Reikia prausti plaukus su tyru baltu muilu, kaip tai, "Ivory Soap" arba "Fairy Soap." Tiedu yra tikrai tyri muilai ir kainuoja tiktai po penkis centus. Nereikia niekuomet naudoti kvepiančių muilų, nei del odos nei del plaukų, nes tie muilai, kuomet jie kainuoja mažiau nei kaip 35 arba 50 centų už šmotelį, yra padaryti iš nešvarių daiktų. Ir tai, ir brangųs kvepenti muilai nėra niekuom geresni už tyra baltą "Ivory" arba "Fairy" soap.

Niekuomet nereikia tepti kokio tai aliejaus ar taip mosties ant plaukų. Niekuomet nereikia šukuoti plaukus su vielinėm (dratinėm) šukom. Niekuomet nereikia vartoti šuku su labai aštriais dantimis — nes yra labai bloga sudraskyti odą galvos.

Labai geras daiktas šukuoti galvą du syk ant dienos (ryte ir vakare) su tam tikru plaukų šepečių. Reikia šukuoti povaliai, lygiai, niekuomet nepešdama plaukų.

Eidama gulti reikia liuosai supinti plaukus į vieną arba į dvi kasas. Niekuomet nereikia palikti plaukus ant nakties taip kaip dieną nešioji,nes jie turi buti išvėdinti,tai yra oras turi įeiti iki jų šaknų, kitaip jie buna labai aliejuoti ir lyg ir šniurai, visai ne minkšti ir lengvi kaip jie privalo buti. Jeigu visuomet laikysi plaukus dručiai sukrautus ant viršugalvio, kaip gali oras dasigauti iki galvos odai?

Taip-gi patartina musų moterims ir merginoms nedėti tiek daug visokių šukų ir spilkų, pagražintų su stikliniais "deimantais" bei "perlais." Tas yra netik vulgariška, bet ir nesveika. Kiekvienas gydytojas pasakys, kad yra labai bloga perdaug apsunkinti galvą su "pagražinimais."

Štai labai geras namiris sutaisymas del plaukų, kurį kiekviena moteris gali padaryt. Į dvi kvortas vandenio, įdėk dvi dideles saujas remunių (remulių). Toliai viryk, iki skystimas bus labai tamsiai rudas. Tada gerai pakratyk, įpilk dvi kvortas šalto vandens ir supilk visą skystimą į molinį puodą. Uždengk, ir padėk į šaltą vietą. Šio surašo užteks ant keletos kartų. Prieš naudojimą reikia jį gerai pakratyt. Įtrink į galvos odą su galais pirštų, dažiurėdama kad skystimas nedalytėtų veidą, nes jis padarys odą gelsvą. Šio skystimo reikia naudotis kaip tik po galvos išprausimo.

Naminiai saldainiai.

(Tąsa nuo 1-no. 1915 m.)

II. Rudo cukraus saldainiai.

3 puodukai rudo cukraus.
¾ puoduko saldaus pieno
½ valgomo šaukšto sviesto
1 arbatinis šaukštas vanillos.
½ puoduko riešutų branduolių.

Kaip daryti: Sudėk cukrų, pieną ir sviestą į paliavotą puodą ir viryk iki įpylus truputį į šaltą vandenį, galima bus padaryt minkšta kamuoliuką. Tada atimk nuo ugnies, įdėk puodą į bliudą šalto vandenio, įmaišyk riešutus ir vanillą ir plak iki pradės buti tirštas. Tuomet išpilk į sviestuotą ar torielką ar blėtą. Kaip atšals, surėžyk į keturkampius šmotelius su aštriu peiliu.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Juozo ir Petro Zubavičių savo pusbrolių, Eglebalių kaimo, Kalvarijos parapijos, Suvalkų gub. Pirma gyveno Chicagoje. Jie patįs arba draugai malonėkite pranešti.

Antanas Račkauskas
23 Wilson St.,
Worcester, Mass.

FARMA ANT PARDAVIMO.

108 akrai žemės, stuba, kluonas, tvartai saidemile, 7 karvės, 3 teliukai, 2 arkliai, 100 vištų, 8 kiaulės, 150 bušelių bulvių. Vertės $ 5.200 galima pirkti inešant $ 2.000 prie miestelio Upton, Mass. Tik 15 minutų reikia paeiti ligi Dypo . Gera vieta ir visoki yrankiai.

Juzef Levandowski
4 Bigelow St.,
Worcester, Mass.

Geriausias Siuvėjas ATHOLYJE.

Siuvam Siutus ,Overkotus, Kelines ir durpanas Vyram ir Moterim. Kviačiame visus Lietuvius ir Lietuvaites pamatyti musų naujus sampelius ir naujas madas. Prie musų Šapos užlaikome ir vyriškų drapanų krautuvę.

PETRAS BUZEVIČIA
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connection

V. P. Ginkus & Co.

Čeverykų ir Drapanų
KRAUTUVĖ
27 Millbury Street,
Worcester, Mass.

M. V. ŽIURINSKAS,
Čeverykų Krautuvė ir Taisyklė
48½ MILLBURY ST.,
Worcester, -:- Mass.

J. SVIRBALIUS
ir
V. ŠEŠKEVIČIUS,

Geriausi kriaučiai visam So. Bostone. Vyrai kas tik norite gražiai pasiųtų drapanų, Visi duokite užsakymus aukščiau minetem kriaučiam, o visada busite užganedinti, Tik nepamirškit adreso

V. ŠEŠKEVIČIUS, J. SVIRBALIS
311 W. 4-th So. Boston, Mass.
45 Millbury St., Worcester, Mass.

J. Cižauckas

Duoda lekcijas muzikos ir dainavimo.
53 Waverly St., Worcester, Mass.

PARDAVĖJAS VISOKIŲ TRUNKŲ TIESIOK IŠ BRAVORO.

Kentucky pagirtoji Melwood whiskey ir old Hardie Kentucky whiskey ir visokį alutį. Speciališką atydą padedam ant užsakymų per telefoną ir prisiųstų per gromatas.

BRADLEY & CO.
30 Ward St., Worcester, Mass.
Telephone Park 681

KELIAUJANTIS
KRIAUČIUS

Siuva visokius rubus: moteriškus ir vyriškus,taipgi parduodame tavorus jardais. Ant pareikalavimo visada pribunam aplinkėje: Springfiedl, Worcester ir Boston, Parašykite

K. P. ŠIMKONIS,
7 Columbus St.,Holyoke, Mass.

VINCAS CESNA ir J. KIELE

Veža anglis ir malkas visiem. Perkrausto žmones ir atlieka visokuius darbus su arkliais.

441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 3563-M.

MAURICE F. REIDY
REAL ESTATE AND FIRE INSURANCE.
716 - 717 State Mutual Building,
WORCESTER, MASS.

Namai ant pardavimo:

Pattison St., 3 tenementų stuba, 15 ruimų su matomonu išvedžiojimu paipų, pirmas gyvenimas su šiluma nuo pečiaus, kieto medžio grindis, stogas sleitų. Kaina 5.500 dol.

.. **Bradley St.,** 3 tenementų stuba, 5 ruimų kožnas, randos neša po 12 dol. Kaina 4.500 dol. ant mažų išmokesčių.

North St., 4 tenementų stuba, apie 6000 pėdų žemės, 25 dol. randos ant mėnesio. Kaina 3.200 dol.

Upsala St., 3 tenementų stuba po 4 ruimus, randos neša po 13, 12, 12 dol., gazas, maudynės, 7100 pėd. žemės. Kaina tik 4.400 dol.,ant mažo išmokesčio.

Lawrence St., 2 tenementų stuba, 13 ruimų, matomų paipavimu, maudinė, randos neša po 12 dol., 5000 pėdų žemės. Kaina 3,500 dol.

Perry Ave., 2 tenementų stuba, štoras pasirandavoja už 672 per metus. Čia labai gražus turtas, visada parandavota; su mažu inešimu ir lengvais išmokėjimais.

Millbury St., 3 tenementų stuba, 6 ruimai kožno, randos 16 dol., 15 dol., 15 dol. Gerai pabudavota ant Millbury St., 4500 pėdų žemės. Kaina 6.800 dol.

Jefferson St. kampas, 18 ruimų, 3 tenementų stuba, gazas, maudynė, karštas vanduo, kieto medžio grindįs, parandavoja po 17, 17, 17 dol. Kaina 7.200 dol.

Fox St., 2 tenementų stuba, 10 ruimų, maudinė atdaras paipavimas, randos neša po 12, 12 dol. Kaina 3.200 dol.

Dorchester St., (netoli Vernon), 3 tenementų stuba, 17 ruimų, gazas, maudynė, naujai malevota, gražus jardas su medžiais. 6.000 dol.

Tainter St., (netoli Crampton & Knowles), 3 tenementų stuba, 15 ruimų, gazas, maudynės, šiltas vanduo. randos po 13 dol. Kaina 5.000 d.

Dorchester St., 3 tenementų stuba, 17 ruimų, 4500 pėdų žemės, randos po 13 dol. Kaina 6.300 dol.

MAURICE F. REIDY,
REAL ESTATE and FIRE INSURANCE
716 - 717 State Mutual Builbing.
WORCESTER, MASS

TURKIŠKOS MAUDYNĖS.

Puiki vieta išsimaudyti su paru po bėgančiu vandeniu ir loviuose. Atdara kiekvieną dieną nuo ryto iki velam vakarui. Seredoje moterų diena. Mokestis labai žema.

Turkish Baths
3 Ledge St.,
Worcester, Mass.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvįs, oisterius, klemsus, vėžius, taip-gi marinavotus galima gauti kenes. -:- -:-

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.

Sullivans Vernon Sq. Fish Market

PARSIDUODA FARMA BE TRIOBŲ.

Labai gražioje vietoje myle nuo geležinkelio 115 akrų žemės. 25 akrai dirbamos o likusioji ganeva ir giria. Parsiduoda už $ 1,300 pirk dabar ir pradėk darbą pavasaryje. Myle kelio nuo Rutland, 11 mylių nuo Worcester Mass.

Atsišaukite po šiuomi antrašu.

Amer. Lietuvis — farma
15 Millbury St.,
Worcester Masss.

Pirmutinis Lietuvis

Worcester, Mass.
Parduodu STUBAS, FARMAS IR LOTUS.

Trįs metai, kaip tą biznį praktikuojų ir gerai suprantu ji; atlieku visada sąžiniškai dėl kožno lietuvio. Todel jai uori pirkti Stubas, Farmas ar Lotus, visada ateik pas mane ant šio adreso:

J. J. KELLEY
LITHUANIAN REAL ESTATE
91 Endicott St.

"DARBININKŲ BALSAS"

Keturių puslapių savaitinis darbininkų laikraštis. Pramoniečių ORGANAS. **Jo tikslas. Tiesioginis Veikimas Suvienytoms Jiegoms per Straikus ir Sabotažą. Pilnas svarbos darbininkams.** Kaina metams $1.50; 6 savaitės 25 centai. Adresas toks.

DARBININKŲ BALSAS,
859 HOLLINS STREET,..... BALTIMORE, MD.

Geri dantįs reiškia gera sveikata.

Prižiurome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite

DR. WILLIAM B. McDONALD
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

Skalbinyčia--Laundry.

Geriausiai Čystija visokias
— BIELIZNAS —
DONOHUE MODERN LAUNDRY
D. J. DONOHUE, Prop.
Green St., Worcester, Mass.

"AMERIKOS LIETUVIO"

SPAUSTUVĖ

Spausdina Visokius Spaudos

DARBUS

KAIP TAI:

Knygas, Konstitucijas, Vizitines ir Biznio Korteles, Užprašymus į vestuves, Perstatymus ir Baliams Programus, Afišas, Tabeles, Cirkuliorus, Plakatus, Laiškams ir Konvertams Antgalvius, Sieninius Lietuviškus, Lenkiškus ir Angliškus Kalendorius, Etc.

ATLIEKA GREITAI, PIGIAI IR GERAI.

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER,MASS.

VISI UŽSISAKYKITE
Amerikos Lietuvių
DIENRAŠTI "KATALIKA"

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" plačiausia išsiplatinęs ir turi daugiausia skaitytojų. Dienraštis "KATALIKAS" paduoda žinias anksčiau už kitus laikraščius. Dienraštyje rašoma apie visokius atsitikimus pasaulyje, telpa smagių ir linksmų pasiskaitymų, pamokinančių straipsnių. Rašoma daug apie Lietuvą ir lietuvių reikalus. Dienraštį "KATALIKĄ" redaguoja prityrę redaktoriai ir rašo į jį žymiausi rašytojai.

DIENRAŠTIS „KATALIKAS"
yra bepartyvis ir neatskiroms luomoms tarnauja, bet visuomenei--yra visuomenės laikraštis.

Dienraščiui rupi visų lietuvių gyvenimas: darbininkų, jaunimo, moterų, jam rupi lietuvių pramonė ir visi kiti, iššaukti kulturinio judėjimo, reikalai.

Todel skaityk "KATALIKĄ", nes užmokėti už jį pinigai atneš tau šimteriopą naudą.

Amerikos Lietuvių dienraštis kainuoja: Suv. Valstijose ir Canadoj, metams $5 00, pusei metų $3.00, trims mėnesiams $1.75. Užsienyje, Europoje ir kitur: metams $7.00, pusei metų $4.00,
Prenumerata siųsti šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS
3249 So. Morgan St., . . Chicago Ill.

Naujas Elementorus
SU DAUG PUIKIŲ PAVEIKSLŲ
Vaikų skaitymėliai
Kaina tik 25 centai
M. PALTANVIČIA
15 Millbury Worcester, Mass.

ŠVIEZĘ PIENĄ
Galima pirkti nuo musų tautiečio
JUOZO URBONO
Atveža į namus
43 Ward St., Worester, Mass.

Tel. Cedar 2404
DR. F. B. PUSKUNIGIS
17 Millbury St, Worcester Mass
Priima ligonius sekančiose val·
nuo 8 iki 11 prieš piet,
nuo 1 iki 3 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

P. A. DEDYNAS

5 Diamond St.

Patarėjas visokiuosi reikaluose prisirašant prie *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.*

V. Pauliukonis

114 Green St. Worcester, Mass.

Pool Ruimis vietelė praleisti laiką su draugu savo.

Krautuvė katalikiškų daigtų.

Maldaknygių visokių, Stacijų, Kryžių, Kielikų, Cimborijų, Žvakių, visokių paveikslų fremuose ir be fremų. Škaplierių. ražančių pigių ir barngiausių. Išdirbystė geriausia, prekės pigiausios.

PHILIP RYAN,
24 Trumbull St., Worcester.

Siutus ir kitokius rubus

Duokit pasiut mums!

Užtikrinam kad Jus sučėdysite pinigu ir turėsite **gražius rubus.** Mes imam materiją iš gerųjų firmu ir primieruojam rubą pagal žmogų, todel nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesni.

Gerus vyrams Siutus ir Overkotus pigiausiai Gerai pasiuvam.

Musų firma randasi New Yorke ir Paryžiui todel mes greičiau gaunam visokias naujausias formas.

Jeigu norite turėt gerus rubus pigiei, tad ateikit pas mus.

Taipgi išvalom ir išprosinam visokias Vyrų ir Moterų drapanas.

Tikras Jusų brolis lietuvys

E. G. KLIMAS,

4 SIGEL STREET, WORCESTER, MASS.

Didelis Išpardavimas

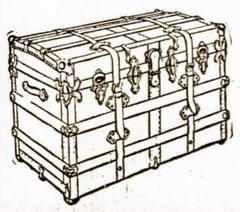

Visas musų tavoras turi but parduotas iki 22 Sausio (Jan.) Viską parduosime už pigiausias kainas. Ateikite ir persitikrinkite musų supiginimų ant tavorų.

SHEAR TRUNK & BAG CO.
23 Millbury St.,
WORCESTER, MASS.

NAUJA KNYGA

DAKTARAS KIŠENIUJE

Šiomis dienomis tapo atspaudinta nauja daktariška knyga, kurioje yra aprašyta labai plačiai apie žmogaus] kūną-kaip žmogaus kūnas sutaisytas, koki organai yra žmgaus kūne, kokį darbą jie veikia, kaip juos užlaikyti sveikais kad nereiktų sirgti. Kaip apsisaugoti nuo ligų, kaip save arba kitą pagelbėti nelaimėje sužeidimo; kaip gydytis save. Čia tilpo daugybe visokių receptų, kuriuos galima gauti aptiekose. Čionai trumpai surašome kas šitoje knygoje telpa kad,kožnas galėtų apmislįti kaip naudinga kožnam turėti tokia knyga savo kišeniuje. Nuo kožnos žemiau paminėtos ligos yra po vieną du, tris ir daugiau receptus. Žemiau parodyta trumpas surašas kas telpa šitoje knygoje.

Užtroškimas, Išsukimas kaulų, Nulaužimas su pratrūkimu odos, Kaklo lankas nulaužtas, Ranka nulaušta, Galvos kaulas įlauštas, Žandikaulis nulauštas, Žmogau kaulų paveikslas, Sulaužymas kaulų, Grįštelėjimas, Nušalimas, Apsideginimas, Krauja užlaikyti bėgantį iš skilvio, Krauja užlaikyti beganti iš plaučių, Kraujs užlaikyti bėganti iš vidurių, Krauja sulaikyti bėganti iš galvos, Kraujas užlaikytą bėgant iš rankos, Krauja sustabtyti bėganti iš kojos, Užlaikymas kraujo,, Gyvatesi įkandimas, Pasiutimas, Nutraukimas, Sutrynimas, Išlindę viduriai, Užgavimas vidurių, Nubrozdinimas, Žaizdos aštrus perkirtimas, Nusigandimas, Kvapas Kojų pėdos. Šimtas patentuotų gyduolių nuo visokių ligų. Rumatizma kroniška sena, Rumatizma, Džiova, Kosulys, Nauja gyduolė nuo sifilio, Nubėgimas semenų, Trečias sifilis, Antras sifilis, Sifilis, Šankeris, Uždegimas puslės,, Pasididinimas vidurinių inkstų,Spilkinės kirmėlės, Kirmeles žarnose, Trizna, Uždegimas preisagos, Skilvio uždegimas, Pilvo uždegimas, Uždegimas liežiuvėlio, Skaudama būrna Utėlės, Niežai-parkai, Šašai, Dedervinė, Juodgalviai inkštirai, Naujikaulis, Karpos, Šunvotės, Išbėrimas, Niežulys, Vaikų prižiurėjimas abelnas, Žindant kūdikį, gymdymas, Pagelba nuo vėmimo, Neštumas, Nevaisingumas moteriškos, Užvaisimas moteriškos, Pirmlaikinis gimdymas; Permaina gyvenimo,Deformuotas iščius, Prietvarius, Baltos mėnesinės, Užvaduojančios mėnesinės, Perdidelės mėnesinės, Skaudžios mėnesinės, Menesinių nustojimas, Moterų ligos, Kaip turėti sunų arba dukterį, Prižiurėjimas vaikų, Valgiai užginti kūdikiam ir vaikam, Maistas didesnių kūdikių, Kūdikio išmetos, Dantų dyginas, Prižiurėjimas kūdikių vasaros laike, Kiek kada maisto duoti, Kaip pataisyti mastas, Kūdikių maistas, Kūdikių prižiurėjimas, Ausys, dantys, Trakoma Akys, Plaukai, Rankos, Pučkiai, Plovimas vidurių, Kuopnumas odos, Prisižiurėjimas, Rūpestis. Miegas. Valgių sugrumliojimas, Valgiai, Vanduo, Kaip kviepuoti, Oras, Nuo ko žmogus miršta, Oda-skura, Viduriniai inkstai, Jaknos, Valgio kanalas, Kraujo tekėjimas, Plaučiai, Smegenys ir nervai, Raumenys, Kanalas, Organai, Skaitytojam puslapis, Lovos skauduliai, Kvėpavimo greitumas, Mušimas širdies, Pažinti karšti ligonio, Šilta maudynė, Karšta maudynė, Maudynės, Fomentacija, Muštardos traukimas, Duonos traukimai, Sėmenų traukimai, Pultisai arba traukimai, Išvalyti drabužius, Išvaitymas ligų sėklų ruime, Užmušimas lgų sėklų, Limpančios ligos, Išvedinimai ruimo, Šiluma del sergančio., Lova del sergančio, Ruimas del sergančio, Nuodai, Konvulsijos, Nuomarinis, Saulės užgavimas, Girtuoklio persigerimas, Apopleksija, Krupas, Užspringimas, Mechaniškas kvėpavimas, Kaip atgaivinti prigėrėlį. Kaip gauti gyduolės, Kaip būti tikrai sveiku, Įtikėjimas gyduolė, Neuralgija, Drugys.

Šitoje knygoje telpa 100 gyduolių kurios nesirokuojė prie receptų ir galima gauti kožnoje aptiekoje. Čia telpo visoki maistai del kūdikių, ir senučių. Viskas sunku aprašyti kiek yra visokių gerų patarymų šitoje knygoje del kožno gyvo žmogaus. Kožnam, kuris nusipirks šitą knygą bus gerai suprantamas žmogaus kūnas, perskaitęs mokės kaip save užlaikyti sveiku, pagelbėti kituš ir sučedys daug pinigų, kuriuos bereikalo ant daktarų išmėto. Mažai šitų knygų yra padaryta ir dabar geriausias laikas ją nusiprkti prekė jos tik $1.00–vienas dolieris. Šitoje knygoje yra aštuoni paveikslai parodanti svabiausias dalis kūno, užlaikyti kraujas ir kaip atgaivinti prigerėlis kūdikis iščiuose ir kitoki. Nėra knygos, kuri tiek būtų naudinga kaip šita knyga-Daktaras Kišeniuje,nes visas knygas perskaitęs numesi o šitą knygą laikysi visą savo gyvenimą, nes ji visada bus tau pagelba. Delto pirk dabar, nelauk pakol visas tas knygos parsiduos, pirk dabar ir būk savo patarėju ir daktaru.

M Paltanavičia

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNIGYNE.

galima gauti visokias kningas. Šičion paduodame surašą kningų, kurias vargiai kitur gausite:

1. — RODOS MOTINOM APIE AUGINIMĄ ŽINDOMŲ KUDIKIŲ. 18 puslapių kaina 5 c.,
2. — KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BŪTUME IR ILGAI GYVENTUME. 32 pusl., kaina 10 c.,
3. — DANGAUS AUGŠTUMAS IR ŽEMĖS SENUMAS. Anykščių šilelis ir daugelis naudingų žinių. 149 pusl., kaina 20 c.,
4. — VISAS SVIETAS, žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai. Kaip turėtumėm misti. 150 pusl., kaina 20 c.,
6. — PERSPĖJIMAS APIE ŠVENTĄ TIKĖJIMĄ, o ypatingai apie Jezaus Kristaus Bažnyčią. 63 pusl kaina 10 c.,
7. — PASNINKAI LIETUVOJE. 16 pusl., kaina 5 c.,
8. — KELETAS ŽODŽIŲ APIE NEŽMONIŠKUS MASKOLIŲ DARBUS KRAŽIUOSE ir apie sudynimą Kražiečių Vilniuje. 15 pusl., kaina 5 c.,
9. — DIEDAI IR GRAŽINA. Poëma. 61 pusl., kaina 25 c.,
10. — EUROPOS ISTORIJA. Sužemlapiu. 319 pusl., 25 c.,
11. — KELIONĖ Į EUROPĄ. 52 pusl., kaina 10 c.,
12. — KONRADAS VALENRODAS. Poëma 24 pusl., kaina 15 c.,
13. — LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA. 173 pusl., kaina 40 c.,
14. — NAŠLAITĖ. Drama keturių veiksmių septyniuose atidengimuose. 22 pusl., kaina 10 c.,
15. — PETRAS ŽEMAITIS. Graži apysakelė del Lietuvos vaikelių. 69 pusl., kaina 20 c.,
16. — KRAŽIŲ SKERDYNĖ IR JOS PASEKMĖS. Paminklas del Kražių nuo Amerikos Lietuvių. 77 pusl., kaina 15 c.,
17. — LIETUVIŠKAI-TRAKIŠKOS STUDIJOS. 123 pusl., kaina 75 c., (su Dr. J. Basanavičiaus paveikslu).
18. — NUO DEGTINĖS. Komedija, dviejuose aktuose. 19 pusl., kaina 10 c.,
19. — APIE SVEIKATĄ. Pasikalbėjimas Motinos su vaiku. 16 pusl., kaina 10 c.,
20. — LIETUVIŲ TAUTOS PADĖJIMAS RUSŲ VIEŠPATYSTĖJE. (Rusų kalboje). 128 pusl., kaina 50 c.,
21. — KO MUS MOKINA ŽVAIGŽDĖS? 32 pusl., kaina 10 c.,
22. — POLITIŠKOJI EKONOMIJA. Kas ji yra ir ko mokina. 84 pusl., kaina 25 c.,
23. — KUN. A. BURBA. Jo gyvenimas ir darbai, 29 pusl., kaina 20 c.,
24. — KOMPLETAI MĖNESINĖS "TĖVYNĖS" 1896, 1897, 1899, 1909, 1910, 1911, 1912 metų, po 50 c., S. L. A. nariams — po 25 c.

"Tėvynė" — savaitinis laikraštis, 8 puslapių, leidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, išeina kas pėtnyčia.

Prenumerata metams:
Suvienytose Valst. $1.00
Kitose viešpatyst. $1.50

Reikalaudami kningų ir siųsdami piningus, prenumeratą, kreipkits šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

BRITVOS! BRITVOS!

Kas norite turėti gerą, "barberio" išrinktą, britvą, atsišaukite pas mane, o aš išrinksiu ir pigiai parduosiu. Nepatinkant — apmainau ant kitos. Perkant biskutį brangesnę britvą, duodu dovanai puikų diržą britvai pustyti.

L. Paulauskas
152 Millbury St., Worcester.

Svarbi žinia.

Rekalinga mumi 5,000 skaitytojų. Kas užsirašys "Amerikos Lietuvį" ir mokės $ 2. 50 už metus tas gaus dykai Bibliją. Brangus broliai ir seserįs pasinaudokite nes viena Biblija verta 3 dol. Meldžiame visų musų skaitytojų atkreipti į ta savo draugų atydą. Kas gaus mumi 5 skaitytojus kiekvienam duosimę darbini laikrodelį.

M. PALTANAVIČIA
15 MILBURY ST.
WORCESTER, MASS.

Naudokis ir kitam pasakyk!!!

Matydamas, kad jau dovanų laikas užsirašantiems laikraščius, aš paskyriau geriausią dovaną, tai yra kitą laikraštį dovanų. Kas užsirašys laikraštį už $2.00 ir užsimokės $2.25c., tas gaus visam metui laikraštį priedo už $1.00, kas užsirašys laikraštį už $1.50, tas gaus dorielinį laikraštį ant pusės metų. Kas užsirašys dienraštį "Naujienas", tas gaus dovanų laikraštį vertės $1.50. Pas mane galite užsirašyti sekančius laikraščius: "Kovą", "Laisvę", "Naujienas", "Jaunają Lietuvą", "Keleivį", Amerikos Lietuvį", "Veidrodį", "Dilgeles", "Vienybę Lietuvninkų" "Rankpelnį", "Ateitį" ir kitus. Naudokites, nes šita proga tik iki naujų metų. Kas nenorės laikraščio, tas gaus knygomis. Adresuok taip:

P. A. DĖDYNAS,
5 DIAMOND ST.,
WORCESTER, MASS.

Mokykla Anglų Kalbos

Yra tai vienatinė mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokimo angliškos kalbos, labai trumpame laike.

DIENINĖ IR VAKARINĖ MOKYKLA

Gyvenančius kituose miestuose, mokiname per laiškus pagal naujausią metodą. Platesnių žinių rašykite pas:

WAITCHES BROS.
1741 W. 47th St., :: Chicago, Ill.

J. P. CHUPAS,

'Amerikos Lietuvio' keliaujantis agentas

Važinės šiuomis dienomis Conn. Valstija po šiuos miestus:

Waterbury, NewHaven, Union City, Nougatuck, Bridgeport ir Seymour, Conn. ir tt.

Galima ir kitoki laikraščiai užsirašyti.

---

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? Reikalingi knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
901 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

HOTEL VERNON

Prop. M. Mc. CADY

Puikiausis hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.

Vernon Square,
Worcester, :-: Mass.

JUOZAPAS KEDIS

Pool Ruimis, tabako, cigarų, cigaretų. Taipgi čystinam čeverykus 95 Grenn St., Worcester, Mass.

ANTANAS SVIDERSKIS

BILJARDAI, GERA UŽEIGA

77 Millbury Street.
Worcester, Mass.

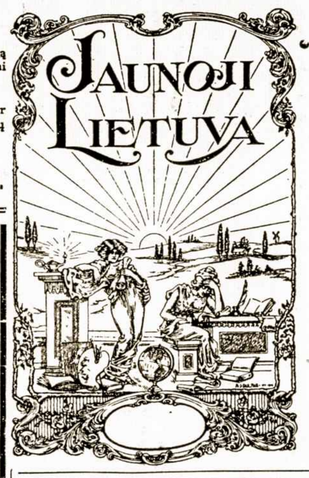

Jaunoji Lietuva

Vienintėlis savo rūšies 64 puslapių Iliustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.

Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk Jaunąją Lietuvą.

Kaina metams $3.00; pusei metų $1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojaus:

"JAUNOJI LIETUVA"
4611 S. Paulina St. Chicago, Ill.

Lietuviai Siuvėjai

STASYS BACEVIČIUS IR J. VAITKEVIČIUS.

Siuvam moteriškus ir vyriškus rubus pagal vėliausias madas, pritaikome kogeriausiai. Senus prosinam ir atnaujinam.

Darbą atliekam greitai drutai ir gerai.

Todel kviečiame visas lietuvaites ir lietuvius atsilankyti pas mus o mes jum patarnausime geriausiai

S. Bacevičius ir J. Vaitkevičius,
201 Millbury St., Worcester, Mass.

BIJOU TEATRAS
VERNON SQUARE

Karės Paveikslai

Paimti iš dabartinės karės 3-se aktuose bus rodoma Panedėlyje tik viena diena

Tikietai vyram 10 c. Moterim ir vaikam 5 c.

Šelpkime Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondus.

Visi jau žinome, kokius vargus kenčia musų broliai, kuriuos užgavo karės smugis, Lietuvoje. Aiškinimų apie tai nereikia. Musų butina pereiga yra juos sušelpti pagal iš alę. Toliaus, musų priedermė yra neužmiršti ir musų tėvynės likimo, tai yra stengtis išgauti Autonomiją-savivaldą tokią, kaip mums yra pažįstama autonomija-savivalda kiekvienos valstijos čionai Amerikoje.

Kaip padidinus tuos abu fondu, Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos, visi, kurie paaukaus **vieną doliarį** ($1.00) ir nusiųs Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondų iždininkui, p. T. Paukščiui, 13 Mill St, Pittston, Pa., tai visi gaus sekančias kningas:

Amerika Pirtyje	10ct.
Ką daryti, kad sveiki butumėm	10ct.
Perspėjimas apie šventą tikėjimą	10ct.
Dangaus augštumas	20ct.
Trachoma ir prie šviesos	15ct.
Visas svietas	20ct.
Pasninkai Lietuvoje	5ct.
Rodos motinoms apie auginimą vaikų	5ct.
Apie nežmoniškus maskolių darbus Kražiuose	5ct.
	$1,00

Už prisiuntimą šitų kningų, geradariui-aukautojui bus atitraukiama po 10ct. nuo doliario, taip, jog auka bus tik 90ct. Kuris pridės tą 10ct. prie doliario, to auka bus skaitoma pilnas doliaris ir bus garsinama laikraščiuose aukautojo vardas, pavardė ir vieta.

P. Mikolainis.

PETRAS CIVINSKAS

GRABORIUS

Parsamdo karietas dėl vestuvių ir laidotuvių, perka ir parduoda namus

Užlaikom čeverykų ir drapanų.

TEL. PARK 3563-J

411 Millbury Street, Worcester, Mass.

NEPAMIRŠKITE MUSŲ AGENTUROS

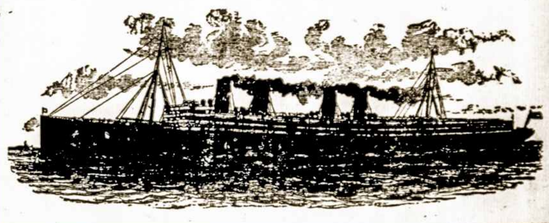

Gavome žinę jau kad pinigus galima siųsti į Lietuvą, tę galima siųsti, kur pačtai neiškraustyti. Kur vietos arti karės ir kur pačtai iškraustyti pinigai neverta siųsti.

Kas nori važiuoti į Lietuvą dabar galima važiuoti. Laivas KURSK išeis 26 Sausio į ARCHANGELSKĄ.

M. PALTANAVICIA
15 Millbury St., Worcester, Mass.

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ NAMINIŲ RAKANDŲ VIETOJ LETUVIU APGYVENTOJ.

Per 25 metus firma išdirbus savo vardą teisingumu ir gerais tavorais.

Jeigu nori pirkti ką ant žiemos.

Nepamirškite mųs, mes tą patį tavorą parduodame daug pigiau negu mieste kur turi moketi dideles randas.

Stalas 25 c.

Pečių, lovų, kamodžių, kreslų, sofkų, veidrodžių, aliejinių kiotuvų, kudikiam kerečiukų ir visokių naminių daiktų pas mus rasite didelį pasirinkimą. Ateikite

133-137 Millbury street, Worcester.

Andrius Kupstas

Seniausia drapanų, čeverykų, skrybelių, marškinių ir visokių parėdų krautuvė.

52 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

UGNIS, GAISRAS!

Apdrauskie—ašekuruok savo stubas, daigtus ir turtą. Parašyk "postal kortę", o aš ateisiu į namus ir apdrausiu

E. P DUBOIS
408 Main St., Worcester, Mass.
agentas del Tatman & Park.

GROSERNĖ ANT PARDAVIMO.

Biznis išdirbtas tarpe lietuvių ir lenkų mieste Hudsor Mass. Grosernė ir bučernė su arkliu ir vežimu, ir daug kitokių krautuvės padarų. Pardavėjęs turi kitą užsiėmimą, parsiduoda visai pigiai.

Norintijie pirkti atsišaukite ant šio antrašo.

"Amerikos Lietuvis"
15 Millbury St.,
Worcester Masss.

BROLUTI! KAS ČIA PER VIETA?

O tai tu dar nežinojai?

---Nu-gi tai Cezariaus seliunas! Čia broluti puiki lietuviams užeiga: skanus ir šaltas alus, gardi arielkėlė ir skanus kvepenti cigarai.

Patarimai visuomet suteikiami dovanai.

Tik užeiki pas

CEZARĄ VAŠKELEVIČIĄ
94 Millbury St., Worcester, Mass.

Kur bėgi Jonuk?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.

Juozupas Baltromaitis

Lietuvys Siuvejas

86 WARD ST., WORCESTER, MASS.

Siuvame drapanas: vyriškas ir moteriškas pagal naujausios mados, darbą savo gvarantuojame, kad drapana pritiks gražiai ir ilgai devėsis. Męs taip-gi atnaujinam nešiotas drapanas; pataisom ir prosinam. Kvieciame visus lietuvius ir lietuvaites pas mus atsilankyti, o kožna apturėsite malonų patarnavimą.

Artistiškai Padaro

Geriausias dirbėjas paveikslų

Visokiose formose—nuima nabašninkus stubose. Vestuvems, Grupoms ir šaip pavieniams galerija yra ruiminga ir gerai pritaisyta.

Apsisaugokite keliaujančių agentų, kuriem paduodate savo pravardę ir rankpinigius, o paskui toks visai negrįšta.

Jeigu norite nusitrauktie savo paveikslą, tai atnėškite arba per pačta prisiųskite pas JONA ČERNIU, kuris padarys jumi artistiškai ir neprapuls Jusų pinigai.

Studija atidaryta nuo 8 ryto iki 6 vakare; Utarninkais ir Subatoms iki 9 vakarais.

JONAS CHERNIUS,
24 Millbury St., - Worcester Mass.
Telephone 2385-W.